

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling

Redactiesecretariaat en administratie: T. Balk, Eyssoniusstraat 15,
Groningen.

Abonnementsprijs: voor leden van de N.G.V. f 2,50 per jaar, voor
niet-leden f 3,50 per jaar, te storten op de rekening van
de Penningmeester van "Gruoninga" te Loppersum

8e Jaargang

Januari 1962

Nummer 1

=====
De redactie van "Gruoninga" wenst, zij het enigszins laat,
alle lezers een bijzonder voorspoedig en succesvol 1962 toe.

- 0 -

ZOUTKAMPER VISSERSGESLACHTEN

door P.J. Ritsema

V

S M I T

Ofschoon dit geslacht naar de volgorde van het alfabet nog niet toe
is aan bespreking, heb ik gemeend het toch te moeten behandelen, om-
dat het met de beide reeds eerder besproken geslachten BUIS onlos-
makelijk verbonden is.

Een nadeel is, dat ik nog niet alles heb kunnen uitwerken. Voor be-
langhebbenden blijft er echter hierdoor ook nog enig werk over.
Waarom de stamvader van dit geslacht de naam SMIT heeft gekozen, is
mij niet duidelijk, aangezien allen visser waren. Ik heb voor deze be-
spreking Jan Jans en Noltje Gerrits als stamouders aangemerkt, aan
gezien eerstgenoemde voortkwam uit het geslacht dat zich later BUIS
noemde. Zij zijn te vinden in de genealogie BUIS I onder no. 16 en
BUIS II onder no. 10.

Eerste geslacht

1. JAN JANS

tr.

NOLTJE GERRITS

Tweede geslacht

Kind van 1:

2. GERRIT Jans SMIT, geb. Zoutkamp 31.10.1769
begr. Vierhuizen 6.12.1809
tr. Io. Vierhuizen (kerk) 23.12.1788
JANTJE Jacobs SCHUWER, ged. Vierhuizen 11.12.1763
ovl. Zoutkamp 12.11.1794
dochter van Jacob Menses en Eenje Willems, kleindochter van
Mense Jacobs en Jantje Alles.
tr. IIo. Vierhuizen 10.11.1798
TRIJNTJE Jans BEUKEMA, geb. Vierhuizen 5.3.1775
ovl. Zoutkamp 3.4.1858
dochter van Jan Beukema en Pieterke Rijkes Beukema (zie ge-
nealogie Beukema).
Gerrit Jans was visser te Zoutkamp en droeg bij zijn tweede huwe-
lijk in 1798 reeds de naam SMIT.

Derde geslacht

Kinderen van 2 uit diens tweede huwelijk.

(n.b.: Zijn zoon JACOB uit het eerste huwelijk nam de naam BUIS aan,
zie Buis I onder no. 35).

3. NOLTJE Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 31.3.1800
ovl. aldaar 2.10.1849
tr. Ulrum 31.12.1820
ATE Jans DE VRIES, geb. Zoutkamp 1796 **
ovl. aldaar 11.8.1864
visser, zoon van Jan Ates de Vries en Aaltje Rutges.
**: doop niet in het doopboek gevonden.
4. JAN Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 1.11.1802
visser ovl. aldaar 6.10.1855
tr. Ulrum 27.5.1826
KORNELIA Waalkes BALK, geb. Zoutkamp 21.3.1802
ovl. aldaar 17.12.1863
(zie voor haar geslacht: "Gruoninga" 1959 en 1960).
5. PIETERKE GERRITS, geb. Zoutkamp 19.11.1804
6. GERRIT Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 31.12.1806
ovl. ? ?
tr. Ulrum 29.5.1830
AALTJE Hendriks BULTHUIS, geb. Vliedorp 4.3, ged. Niekerk 19.4.1807
ovl. Zoutkamp 26.4.1840
dochter van Hendrik Klasens Bulthuis en Trijntje Geerts.
7. PIETER Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 10.2.1810
ovl. ? ?
tr. Ulrum 26.5.1832
EBELTJE Freerks KLOOSTERHUIS, geb. Houwerzijl 10 Lentemaand 1808
ged. Niekerk 16 Grasmaand 1808
ovl. ? ?
dochter van Freerk Klasens en Hilje Luitjes.

Vierde geslacht

Kinderen van 4:

8.	GERRIT Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	17.7.1827
		vermoedelijk verdronken op	4.11.1854
		tr. Ulrum	17.7.1852
	AUKTJE Gerrits MATROOS,	geb. Zoutkamp	13.6.1833
		ovl. aldaar	30.5.1908
	dochter van Gerrit Tammes Matroos en Grietje Pieters Visser, kleindochter van Tamme Gerrits Matroos, in leven schipper te Schiermonnikoog, en Remke Jans.		
9.	NIESKE Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	18.9.1829
		ovl. aldaar	28.10.1870
		tr. Ulrum	26.7.1856
	BRONGER Hendriks POSTEMA,	geb. Zoutkamp	10.10.1826
		ovl. aldaar	25.5.1891
	schippersknecht, later palingvisser; zoon van Hendrik Bron- gers Postema en Hijlkje Taekes Wagenveld.		
10.	PIETER Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	20.9.1833
		ovl. aldaar	20.3.1904
		tr. Ulrum	6.10.1866
	AALTJE Hendriks POSTEMA,	geb. Zoutkamp	10.11.1834
		ovl. ?	?
	zuster van Bronger H. Postema (zie sub 9). Smit was eerst visser, later dagloner.		
11.	ANJE Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	4.12.1837
		ovl. ?	?
12.	NOLTJE Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	24.12.1839
		ovl. ?	?
13.	JAKOB Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	23.4.1842
		ovl. Amsterdam	
		tr. Ulrum	10.6.1871
	HENDRIKJE Jacobs VAN DIJK,	geb. Niekerk	23.7.1844
		ovl. Zoutkamp	25.3.1871
	dochter van Jacob Jans van Dijk en Aaffien Jans Loots. Smit was eerst schippersknecht en later los-werkman te Am- sterdam, waar hij als zodanig overleed. Uit het huwelijk wer- den geen kinderen geboren.		
14.	HILLECHIEN Jans SMIT,	geb. Zoutkamp	1.3.1846
		ovl. ?	?

Kinderen van 6:

15.	HENDRIK Gerrits SMIT,	geb. Zoutkamp	1.11.1830
		ovl. ?	?
16.	GERRIT Gerrits SMIT,	geb. Zoutkamp	18.8.1832
		ovl. ?	?
17.	JOHANNES Gerrits SMIT,	geb. Zoutkamp	2.8.1834
	visser	ovl. Ulrum	28.12.1897
		tr. Ulrum	2.4.1866
	GRIETJE Cornelis' JANSEN,	geb. Ulrum	11.11.1843
		ovl. ?	?
	dochter van Cornelis Heres Jansen, schipper te Ulrum, en Willemina Luitjes Lemstra.		

Kinderen van 7:

18.	PIETERKE Pieters SMIT,	geb. Zoutkamp	3.9.1832
		tr. Ulrum	7.4.1855
	JAN Rijpkens BOL,	geb. Zoutkamp	21.2.1825
	visser	ovl. aldaar	30.6.1866
	zie voor zijn geslacht: "Gruoninga" 1960, p. 31 e.v.		
19.	HILLECHIEN Pieters SMIT,	geb. Zoutkamp	20.11.1834
		ovl. Groningen	12.9.1907
		tr. Ulrum Io.	5.9.1857
	ADRIANUS Jans HENNEP,	geb. ?	?
	dagloner	ovl. Zoutkamp oud 31 jr.	26.2.1867
	zoon van Jan Hennep en Trientje Douwes Wierenga		
		tr. Ulrum IIo.	24.7.1875
	RIJKE Everts BOL,	geb. Zoutkamp	31.1.1831
	dagloner	ovl. aldaar	19.5.1906
	zie voor zijn geslacht de aantekening onder nr. 18.		
20.	TRIJNTJE Pieters SMIT,	geb. Zoutkamp	1.3.1842
		ovl. aldaar	10.11.1842
21.	FREERK Pieters SMIT,	geb. Zoutkamp	5.10.1843
		ovl. aldaar	4.5.1918
		tr. Ulrum	5.12.1868
	WILLEMKE Johannes DE VRIES,	geb. Zoutkamp	28.2.1848
		ovl. aldaar	?
	dochter van Johannes Sytzes de Vries en Katharina Joosten Mellema.		

Vijfde geslacht

Kinderen van 8:

22.	WAALKE Gerrits SMIT,	geb. Zoutkamp	12.6.1852
		ovl. aldaar	9.12.1853
	bij het huwelijk van de moeder op 17.7.1852 door Smit erkend.		
23.	WAALKE Gerrits SMIT,	geb. Zoutkamp	8.10.1854
	visser	ovl. aldaar	14.9.1943
		tr. Ulrum	27.7.1881
	KATHARINA Martens KROOK,	geb. Zoutkamp	2.11.1858
		ovl. aldaar	10.12.1948
	dochter van Marten Pieters Krook en Hilje Johannes Visser, kleindochter van Pieter Krook en Trijntje Martens Visser, achterkleindochter van Hendrik Krook en Trijntje Jans Crook (Schiermonnikoog), achter-achterkleindochter van Pieter Hendriks Krook (Groningen) en Anniggijn Hindricks.		

Na het overlijden van SMIT (no. 8) leefde zijn vrouw samen met Louwe (Johannes) Balk, met wie zij pas op 18.3.1871 te Ulrum huwde. De voor dit huwelijk uit haar geboren kinderen kregen de naam SMIT, aangezien het overlijden van no. 8 nog niet officieel was vastgesteld. No. 24 liet op zijn grafpaal de naam "Johannes Balk Smit" beitelen, daarmede als het ware te kennen gevende, dat hij geen "echte" Smit was.

24.	JOHANNES SMIT,	geb. Zoutkamp	12.10.1861
		ovl. aldaar	8.3.1928
		tr. Ulrum	4.8.1883
	LOUWKE Egberts DIJKHUIS,	geb. Zoutkamp	24.3.1863
		ovl. Zuidlaren	18.9.1942
	dochter van Egbert Geerts Dijkhuis en Elisabeth Kars. Uit dit huwelijk geen kinderen.		

zie verder p. 8.

Studenten, afkomstig uit de Noordelijke Nederlanden, ingeschreven aan de Universiteit van Wittenberg gedurende de periode 1502-1560.

De namen van de in de aanhef bedoelde studenten zijn ontleend aan het "Album Academiae Vitebergensis ab a. MDII usque a. MDLX", bewerkt door Carolus Eduardus Foerstemann en verschenen te Leipzig in 1841. Onder de Noordelijke Nederlanden is hier verstaan de drie noordelijke provincies van ons land, terwijl tevens vermeldingen zijn opgenomen over studenten, afkomstig uit Emden of omgeving. In vele gevallen blijkt niet, vanwaar de student kwam, en is volstaan met de benaming "Frisius"; men heeft daarbij dus de keus tussen het tegenwoordige West-Friesland, de provincie Groningen en het tegenwoordige Oost-Friesland; vermoedelijk zal men hieronder niet kunnen begrijpen de tegenwoordige provincie Drenthe. De namen en aanduidingen zijn letterlijk uit het album overgenomen; de data worden voor de betrokken naam geplaatst, hetgeen in het album niet steeds het geval is. Voor de datum wordt nog vermeld het nummer van de bladzijde van het album, waarop de inschrijving te vinden is.

	1502		Ambrosius vollant de gruningen arcium et juris utriusque doctor padavinus, in iure civile primus ordinarius (de naam van de eerste hoogleraar in het burgerlijk recht aan de in 1502 gestichte Universiteit van Wittenberg)
5	1502		Galienus galco de Westfrisia
25	1508		Frater Isbrandus de Bolswardia lector ordinis predicatorum in Magdeburga baccalaureus theologie formatus Vittembergem
29	1509		Erhardus Nardis ex Frisia
37	1511	Dominica	post anne. Ludolffus Roebner de Gruningen Traiecten. dioc.
115	1522	apr. 13	Thomas Kampe Gnenigen traiecten. dioc. (= Groningen?)
117	1523	begin	Nicolaus Koen de Groningen traiecten. dioc.
118	1523	juli	Andreas Bertoldi de Gronynge Monaster. dioc.
125	1525	juni 3	Anthonius Klinckebiel de Emda
		juni 3	Petrus Petri de Emda
		juni 10	Georgius Eusamuna de Gruningen
127	1526		Nicolaus Waltheri Leverdien. Frisie
			Bernhardus Aurich Frisie
			Johannes Stoefffer Leuerensis Frisie
131	1528		Everhardus Emedensis ex Frisia
139	1530	mei 30	Mello Broseman Gröningen
140	1530		Dominicus Goldam ex Frisia
			Hieronimus)
			Albertus) Woldrichem ex Frisia
			Hermannus Bosbardus)
			Ciprianus Leuarien) ex Frisia
142	1531	aug. 13	Georgius Rorda Phriso
		idem	Gotfridus Rorda
146	1533		Jacobus Prunningk Grönningen
148	1533		Henricus Emedanus Frisius Magister Coloniensis
			Ottho Emdensis Frisius
151	1533	sept. 20	Thomas Groningensis Phrisius (gratis)
159	1534		Richardus Dextra Frisius
163	1536		Franciscus Reyngars Gruningens. Frisiae
171	1538		Petrus Christianus Frisius
			Joannes Snekanus Frisius
			Hermannus Dietz Emdensis
			Gerardus zum Kamp Emdensis
			Lutolfus Ackom Emdensis
			Thomas Snekanus Frisius

185	1540	nov	Caesa Emingius ex Frisia
190	1541	sept	Fridericus Crussa Phrisensis
193	1542	febr	Vbius Credenman Embdensis
195		mei	Johannes Holbardensis Frisius
197		juli	Antonius) Andreas) Docum Frisij Bibrandus)
198		sept	Augustinus Slotensis) Hugo Scheldema) Frisij
		oct	Petrus Loppersum Frisius
201		dec	Mecko Meckena Embdensis Phrysius Nikolaus von Klawe Emdensis Erhardus Emdensis
	1543	jan	Zeno) Asuerus) Rengers Groningenses
207		juni	Albertus Hardenbergk Frisius Theologiae Doctor
208		dec	Abelus a Knehem Phrisius Embdensis Christianus de Stella Phrisius
209	1544	febr	Georgius Rothaller Phrisius Fridericus Meckema Frisius
215		sept	Petrus Harringus Hatstedius, Valentini filius ex Frisius minori, Rectoris ex sorore nepos (n.b. rector was toen: Joannes Saxo Hatstedius)
218		oct 26	Allo Amszuerr Frisius
219	1545	mrt 16	Gotfridus Athema Frisius Otto Bolsuuerdiensis Frisius
222		mei 1	Petrus Frisius
225		juni 22	Theodorus Dockom) Bonifatius Dockom) Frisii Boetius Mockeman)
		29	Siricus Dhona Frisius
227		oct 2	Rodolphus Nicolaus Phrisius
		4	Christianus Scrapperus Frisius Gerhardus Hannicken Phrisius
		13	Helmerus a Clauen Phrisius Edo a Godens Prisius
232	1546	mei 19	Ludolphus Vocco Groningen
244	1549	jan 30	Adam Gangolf Fresensis
249		oct 15	Weichardus Frisius Heinricus Gerandus Frisius
256	1550	mei 20	Joachimus Lyp Frisaccensis
259		sept 25	Tiarcko Mannen Phrisius
262		dec 14	Aemilius Tannem Frisius
266	1551	juni 7	Wiggardus Amennius Phrisius orientalis Vpco Bennensis Phrisius Groningensis
269		sept 12	Dodo Tyarconius Frisius ex Frisia Gröningensi
272		nov 4	Bertoldus Hermannus Frisius
		19	Franciscus Pancer Gröningensis nobilis Frisius Juo Juonis Frisius
278	1553	jan 19	Gerhardus Entens Gröningensis Frisius
283		sept 12	Zacharias Dürensis Gröningen
287		dec 12	Gerlacus Paludanus) Egerus Beninga) Johannes Karckman) Frisii Hilmerus Diurckena)

293	1554	jun 9	Alaricus Claudius Frisius
294		28	Henricus Burgunck Frisius
		21	Udalricus Meinhardus Frisius
			Erhardus Harcksan Frisius
			Joannes Etius)
			Joannes Ledensis) Frisii
300		nov 23	Gerlacus Epenus Frisius
		dec 2	Henricus Hornemahn Frisius
		14	Engelbertus Westerholdt Frisius
310	1555	sept 5	Theodoricus Hoddersenus Frisius
319	1556	juli 7	Omo Sigelsmanus Phrysius (mortuus Witeb.)
			Alricus Venerensis Frisius
320		aug 10	Simon Brandes Frisius
330	1557	mei 23	Harbertus Manlslo Frisius
		juni 2	Volcmarus Benninga Frisius
335		nov 2	Leonhardus Gruber Frisius
336		dec 1	Sibrandus Emonius Frisius
348	1558	juni 23	Matthias Flohre Frisacensis
349		aug 26	Abel Altendorff Frisacensis
350		oct 14	Abelus de Equart Grunningensis
360	1559	mei 14	Christophorus Armasma Frisius
361		juni 7	Richardus Stromer Frisius
363		aug 12	Henricus Paulinus Frisius
			Arnoldus Holstenius Frisius
369	1560	jan 11	Antonius Gröningensis Frisius

Verder werd aan deze universiteit ingeschreven:

337	1558	jan 17	Adolphus, Comes a Nassauu, Cattenelnbogen, etc.
-----	------	--------	---

- o -

Uit het door Paul Zimmermann samengestelde "Album Academiae Helmsta-
diensis" (Band I: Album Academiae Juliae, Abt. I: 1574 tot 1636) (dat
mede bevat het album van het Paedagogium illustre Gandersheim 1572-
1574), verschenen te Hannover 1926 (niet voorzien van een alfabetische
klapper) noteerden wij nog een drietal namen, die hieronder volgen. Er
zijn echter meerdere Noorderlingen aan deze universiteit ingeschreven
geweest.

110	1594	maart 13	Aemylius Loringa, Frisanus
166	1603	mei 11	Otho ab Ompteda, Frisius nob.
232	1613	oct 17	Uco Sparringa, Frisius orientalis

O.D.J. Roemeling

- o -

Vragen: HELBERINGE: Verdere gegevens gevraagd over TEELE HELBERINGE
(Helperighs), van Noord-Sleen, tr. Kropswolde 25.3.1660 Gert
Jansen, van Wolfsbergen, lidmaat te Kropswolde 1.12.1661.
Een Gert Jansen was in 1673 voormond van de kinderen van Jan
Wolderinghe, blijkens een acte voor het Gericht van Selwerd.
Van deze echtelieden gedoopt te Kropswolde: a. Kind, 28.6.
1663 (naam ontbreekt); b. Jan, 25.6.1667; c. Trijntje, 24.
4.1671.
Bestaat er een huwelijkscontract van dit echtpaar? Vooral gege-
vens over verwanten van de echtgenote te Groningen in archieven
aldaar worden gezocht.

G.C. Helbers, Vaart z.z. 53, Assen.

GLAS

In het novembern timer van 1961 geeft Ds Hamming uit Loppersum bijbelaan-
tekeningen over de familie Glas en wel op blz. 4. Het belangrijkste is
wel de gekroonde zandloper, door Harmen Klaassen in 1734 bij zijn initia-
len H.K. getekend. Dit blijkt uit het volgende.

Voor een zandloper werd ook wel het woord "tijdglas" gebruikt. Men zou
uit het tekenen van zulk een "tijdglas" door Harmen Klaassen bij zijn
initialen dus de conclusie kunnen trekken, dat de naam "GLAS" reeds be-
stond in 1734, maar zelden of nooit werd gebruikt, en tevens, dat het
symbool of "wapen" van deze familie was een tijdglas of zandloper.

Het eerste is niet verwonderlijk. In Friesland vond ik verklaringen van
kwartiervoorouders, dat "hoewel de naam niet in de doop- en trouwboeken
voorkomt", de geslachtsnaam toch oudtijds en altijd is geweest "Schut".
Er wordt nog bij verklaard, dat (lees: op het dorp) de naam eigenlijk
nooit werd gebruikt.

Het zou mij dan ook niet verwonderen, wanneer de naam Glas in een of an-
dere acte wel wordt aangetroffen, en mogelijk zelfs bij oudere voorouders.
Wat betreft de tweede conclusie: uit wapens kennen wij dergelijke "spre-
kende" figuren bij honderdtallen. Dit tijdglas is een perfecte "sprekende"
figuur.

G.C. Helbers, Assen.

- o -

De Heer A. de Vries, voorheen te Winschoten, thans te Leeuwarden, ves-
tigt de aandacht op de uitgave van Ds D. van Dijk te Leeuwarden (Gysbert
Japicxstraat 42) van: "Naspeuringen over het geslacht RISPENS". Van dit
geslacht wonen vrij veel afstammelingen rondom Grijpskerk. De prijs van
het boekje is f 1,25.

De Heer Wolhuis publiceerde in het nummer van juni 1961 op de bladzij-
den 6 t/m 8 de kwartierstaat TEPPER. Onder nr. 56 wordt daar vermeld,
dat Meerten Hindriks overleed op 4 oktober 1793.

Volgens de aantekeningen van de Heer de Vries overleed hij echter op 2
maart 1794 te Borgercompagnie, zulks volgens de bijlagen bij de huwelijks-
acte van zijn dochter Trijntje Meertens ter Borg en Hindrik Jans Panman
(Veendam 10 maart 1813).

Kan een der lezers de Heer de Vries (Engelsestraat 17, Leeuwarden) na-
dere inlichtingen verschaffen over de juiste overlijdensdatum?

De redactie van "Gruoninga" doet een dringend beroep op de lezers, copie
voor de volgende nummers in te zenden. De aanwezige copievoorraad is bij-
na verbruikt. Copie kunt u, als altijd, zenden naar de Heer Balk.

- o -

Vervolg van p. 4.

25.	GERRIT SMIT, visser	geb. Zoutkamp ovl. IJmuiden (bij kinderen) tr. Ulrum	1.3.1864 6.3.1946 13.2.1892
	MINA Alderts BOL, zie voor haar geslacht de opmerking onder no. 18.	geb. Zoutkamp ovl. Assen (rusthuis)	27.9.1864 9.10.1942
26.	TAMME SMIT, JANTJE Lubberts KOESEMA, (wordt vervolgd)	geb. Zoutkamp ovl. aldaar tr. Ulrum geb. Tietjerksteradeel ovl. Zoutkamp	25.10.1869 4.11.1944 8.12.1888 22.11.1868 21.12.1934

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling
Redactiesecretariaat en Administratie: T. Balk, Eyssonius-
straat 15, Groningen.

7e jaargang, nummer 2

februari 1962

Abonnementsprijs: f 2,50 voor leden van de N.G.V., f 3,50 voor
niet-leden; te storten op de girorekening van de Penningmeester
van "Gruoninga" te Loppersum

In memoriam J.J. Uilenberg

Op Zaterdag 20 januari j.l. overleed te zijnen huize "de Oele" aan de Hoofdweg 247 te Paterswolde in de ouderdom van bijna 81 jaar ons geachte lid, tevens oud-Bestuurslid, de Heer J.J. Uilenberg. Dit was voor ons een hele slag, want we hebben onze vriend Uilenberg leren kennen als een bescheiden, maar actief lid. Hij trad ook als Bestuurslid niet zozeer op de voorgrond, maar deed veel werk voor onze vereniging en de afdeling "Groningen en Noord-Drenthe" achter de schermen.

Hierbij werd hij vooral geleid door zijn liefde voor het Drentse landschap en zijn bevolking. Groot was zijn kennis van de folklore en de diverse gebruiken in het Drentheland. Ook groot was zijn kennis van de verschillende Drentse families, vooral uit Zuid-Drenthe.

Van zijn hand verschenen zeer vele artikelen in diverse provincie- en streekbladen en in verenigingsorganen. Ook "Gens Nostra" en "Gruoninga" mochten zo nu en dan bijdragen van hem ontvangen.

Vooraf door zijn boekjes "Uit het oude kabinet", sprankelend van humor, verwierf de Heer Uilenberg grote bekendheid. Ook van het Drentse volkslied "Mien Drentheland" zijn tekst en muziek van de hand van de Heer Uilenberg.

Velen zullen zich nog wel de verschillende humoristische lezingen van de Heer Uilenberg herinneren, waarbij we steeds volle zalen hadden. Ook bij onze Oost-Friese burens is het overlijden van de Heer Uilenberg als een gevoelige slag aangekomen, omdat hij er aan medegewerkt heeft dat het eerste contact na de oorlog tussen de Oost-Friese en Groningse genealogen tot stand is gekomen.

Leed is de Heer Uilenberg in zijn leven helaas niet bespaard gebleven. Als groot gevoelsmens trok hij zich onrecht zeer aan. We hebben hem allen leren kennen als een bescheiden, maar groot vriend, als een groot gevoelsmens, een stille, maar harde werker, ook voor onze vereniging.

Wij wensen Mevrouw Uilenberg sterkte en kracht toe bij dit zware verlies. Ook wij zullen hem nooit vergeten en in zijn geest onze werkzaamheden ook voor de N.G.V. voortzetten.

Velen waren Woensdag 24 januari naar Zuidwolde gekomen om afscheid van onze trouwe medewerker te nemen.

T. Balk.

- o -

De Heer J.G. Prummel, "Elzenhoeve", te Tiel, zocht destijds de ouders van Jan Klaassen en Marieke Coenraads, die omstreeks 1734 trouwden. Aanknopingspunten daarbij vormden twee zusters van Jan Klaassen, waarvan één Elisabeth geheten was en de tweede thans nog met name onbekend is. De Heer Prummel houdt zich ten zeerste aanbevolen voor nadere gegevens over de hierboven genoemde personen. Bij zijn onderzoek stelde hij een lijst op van personen, die mogelijk in aanmerking kwamen voor het ouderschap, en werd later nog met enkele jaren uitgebreid. De aldus verzamelde personen worden met hun huwelijksdata hieronder vermeld.

Trouwboek van Veendam en Wildervank 1690 - 1702

- 25.1.1691 Conraad Berents en Aeltjen Jacobs, beide van Wildervank
- 27.6.1694 Claas Luitjes uit Wildervank en Lysabeth Jans van Baflo
- 4.10.1696 Claas Tonnis van Staphorst en Belre Martens uit Oldenburgerland
- 3.2.1697 Claas Jans en Marchien Claessen, beide uit Wildervank
- 22.8.1697 Claas Lamberts uit Veendam en Antje Geerts, wed. v. Geert Hendriks uit Wildervank
- 31.10.1697 Claas Roelefs uit Veendam en Fenne Barels, wed. v. Arent Jans van Zuidbroek
- 3.3.1698 Conraad Berends uit Wildervank en Martje Suities v. Feerwert
- 26.12.1698 Claas Hindriks en Marchien Jans, beide uit Veendam
- 22.1.1699 Claas Jacobs en Roelefjen Wijchers, beide uit Veendam
- 19.2.1702 Claas Jans en Fennichjen Harmens, wed. v. Hindrik Jans Cuiper

Trouwboek van Wildervank 1702 - 1721

- nov. 1705 Claas Dercks uit 't land van Oss en Burg (= Osnabrück?) en Aaltjen Wijchers uit Wildervank
- 8.5.1712 Claes Alberts uit Wildervank en Roelfjen Pijskes van de Mieden
- febr. 1717 Claas Harmens uit Ossenbrugs en Hindrikje Hillebrants uit Wildervank

Trouwboek van Veendam 1702 - 1721

- 6.8.1702 Claas Jans en Magdalena Hindriks, wed. v. Jan v. Betten
- 8.9.1702 Claas Lucas uit Veendam en Geertjen Sjabbes van Ranum
- 25.11.1703 Claas Coops uit Veendam en Lammighjen Egtberts uit Wildervank
- 2.11.1704 Claas Boeke Las (?) en Deuwer Mentkes beide van Zuidbroek
- 24.7.1705 Claas Jans van Ulrum en Grietjen Lamberts uit de Pekel A
- 31.5.1709 Claas Meyer van Winschoot en Eltje Jans van Veendam
- 1.2.1711 Klaas Willems en Fenje Geerts
- 19.11.1712 Klaas Martens van Oostercafel en Trijntjen Hindriks van 't Ossenbrugse
- 17.7.1713 Claas Melles van Veendam en Trijntjen Jansen van Loppersum
- 26.1.1716 Klaas Lubberts en Geesjen Egberts
- 22.10.1716 Klaas Bartholds van Winschoot en Geertruid Kattenburg, wed. van Harmen Jans uit Veendam

30.5.1717 Claas Harmens Ruiters en Hindrikjen Hansen
26.12.1717 Klaas Jans uit Borgercomp. en Aaltjen Goossens uit de Pekel
A
jan. 1719 Klaas Thomas uit Zuidbroek en Fennigjen Jacobs van Veendam
29.3.1720 Klaas Klaassen Puister en Asse Poppes
12.12.1721 Claas Geerts van Veendam en Jantjen van Velten van Groningen

- o -

Nadere mededelingen over Hindrikjen Harmens van Sappemeer

door A. de Vries

In nummer 6 van de afgelopen jaargang van "Gruoninga" (november 1961) noemde ik op pagina 5 Hindrikjen Harmens van Sappemeer. Als aanvulling daarop, en als voorbeeld van wat één akte kan betekenen, het volgende.

In V 11 dd. 13 april 1725 komt een akte - met enkele nadere akten - voor betreffende de erfenis van haar zuster Grietje Harmens, die op 17 maart 1725 als weduwe van Jan Allen kinderloos te Amsterdam was overleden.

Hieruit blijken de broers en zusters:

1. Hendrikjen, gehuwd met Jacob Ottens
2. Peter (of Pieter)
3. Jannetje, gehuwd met Jan Everts (ook Jan Wolters genoemd)
4. Berent
5. Geesje, gehuwd met Lambert Jans Meijer.

Aangezien deze deels overleden of weduwnaar waren, worden de volgende neven en nichten genoemd:

11. Annigjen Jacobs, gehuwd met Hindrik Jans (Claasjen en Otto, genoemd in mijn artikel op blz. 6 sub f en g, worden niet genoemd, en zullen zijn overleden, moet ik concluderen)
21. Harmen Berents te Sappemeer
22. Hilletje Beerents, gehuwd met Hindrik Peters
31. Harmen Pieters te Sappemeer
32. Aaltjen Pieters, gehuwd met Meine Feddes, onder Veendam
33. Klaas Pieters
34. Jan Peters
35. Wicher Pieters
41. Wicher Jans te Groningen
42. Evert Jans te Groningen
43. Harmtien Jans te Muggenbeet (blijkbaar is het contact met de verveners rond Steenwijk nog niet geheel verloren!)
44. Harmen Jans
51. Klaassien Lamberts Meijer, gehuwd met Jacob Hindriks Ligger (= ook de geslachtsnaam die Thijs Alberts een enkele keer voert)
52. Grietje L. Meijer, gehuwd met Geert Berents te Sappemeer
53. Harmen L. Meijer, onder Veendam
54. Hindrik L. Meijer, overleden, maar toch vermeld.

N.B. De nummering te zien als: 11 = kind van 1, 33 = kind van 3

N.B. Onder 2 leze men: Berent, onder 4: Peter (of Pieter)

KWARTIERVERLIES OF ...

De Redactie ontving van enkele zijden reacties op het artikel over "Kwartierverlies of ..." van de hand van de Heer Roemeling; de inzenders be-tuigt zij hiermede haar hartelijke dank. Hieronder volgt eerst de reactie van de Heer de Vries te Leeuwarden, die schrijft:

"Met de Heer Roemeling ben ik het eens, dat de term "kwartierverlies" inderdaad beter kan worden vervangen door de juistere term "kwartierherhaling" of "-doublure". Maar taalkundig lossen we, al ben ik geen deskundige op dit gebied, naar ik meen, hier niets mee op. Want de Heer Roemeling zoekt de fout, naar ik meen, of misschien beter gezegd, de oplossing aan de verkeerde kant. Aan de ene kant zegt hij nl. dat het aantal "kwartieren" vast staat, aan de andere kant, dat deze zich zouden herhalen. Verder zegt hij terecht, dat het hier niet gaat om de "kwartieren", maar om de personen. Maar als dit zo is, dan moet de oplossing worden gezocht door het woord "kwartier" te elimineren, en het woord "verlies" te behouden. Dan kom ik tot "voorouderverlies", maar ook dat is niet mooi. En dan wil ik graag toch de Heer Roemeling volgen door er van te maken "voorouderdoublure". Deze term lijkt me mooier dan "herhaling", alleen dat "doublure" is misschien wel duidelijker, maar is feitelijk beperkt tot een tweevoud, terwijl drie of vier maal "herhaling" zeker denkbaar is. Of we er in zullen slagen een onzuivere, maar tamelijk algemeen bruikbare, term te vervangen waag ik overigens te betwijfelen".

Tot zover de Heer de Vries. Ook Ds Hamming te Loppersum ging nader in op het voorstel de term "kwartierverlies" te vervangen door "kwartierherhaling". Hij schrijft daarover:

"In het december-nummer 1961 wordt gevraagd eens na te gaan, hoe het staat met z.g. kwartierverlies. Ik heb de kwartieren nagegaan van mijn vrouw en van mij. Bij mijn vrouw heb ik nog niets daarvan ontmoet en door ons huwelijk is ook geen enkel kwartierverlies opgetreden, hoewel we beiden uit Noord-Groningen komen. Zelf heb ik echter behoorlijk mijn deel. Om te beginnen zijn mijn ouders neef en nicht, zodat ik slechts zes overgrootouders heb. Tot overmaat staat bij één van mijn overgrootouders aangetekend: "waarvan de vader onbekend". Zo heb ik dus maar elf bekende betovergrootouders in plaats van zestien. Aldus een verlies van vijf.

Nu wordt ook gevraagd, hoe men denkt over de term "kwartierverlies". Prof. Prins verwerpt deze benaming, daar bij onderlinge verwantschap toch het aantal kwartieren blijft, al komen sommige personen daarin dubbel voor.

De vraag is allereerst: "Wat is een kwartier?". In het woordenboek van van Dale lees ik: "Ieder der personen die iemands afstamming uitmaken". Wanneer deze omschrijving juist is, ontstaat er door onderlinge verwantschap inderdaad kwartierverlies. Ik heb maar zes overgrootouders, die mijn afstamming uitmaken; heb er dus twee verloren.

Kwartierverlies ontstaat echter niet door een onwettige geboorte. Ik weet niet wie die ene betovergrootvader van mij is, maar ik twijfel niet aan zijn bestaan. Ik heb hem niet verloren; ik heb hem alleen maar uit het oog verloren. Ik zou hier van "kwartier-verduistering" willen spreken.

We moeten onderscheiden tussen "kwartieren" en "kwartierstaten". Bij verwantschap der ouders ontstaat geen kwartierverlies. Ik ben in staat mijn kwartierstaat in te vullen, al moet ik daarvoor sommige namen twee maal gebruiken. Het verlies van kwartieren brengt dus geen verlies in de kwartierstaat mee.

Bij bovengenoemde kwartier-verduistering is er wel sprake van kwartierstaatverlies. Dat kwartier is er wel, maar ik kan er geen staat van opmaken. In dezen is er dus verlies."

Hieronder zullen wij onze visie geven op de door beide schrijvers naar voren gebrachte meningen.

In de eerste plaats menen wij te kunnen constateren, dat Ds Hamming toch wel accoord gaat met de term "kwartierverlies" in de zin van de door hem gebruikte term "kwartier-verduistering"; hij schrijft immers: "in dezen is er dus verlies." Evenals Ds Hamming geloven wij niet een "generatio spontanea" van een voorouder, in die zin, dat deze slechts één ouder zou hebben. Uiteraard zijn er twee ouders geweest; de identiteit van één hunner is echter in de anonimiteit verloren gegaan en zal ook, tenminste praktisch altijd, geheel duister blijven. Gezien het verlies aan identiteit treedt ook een verlies aan kwartieren op; van de 16 betovergrootouders zijn er 15 bekend en is de resterende "verloren gegaan".

De term "verlies" kan o.i. echter nimmer worden gebruikt in het geval van een onderlinge verwantschap. Immers, afgaande op de omschrijving van het begrip "kwartier" bij van Dale, wij kunnen stellen dat er in het geheel geen sprake is van "verlies". Men behoudt het "vereiste" aantal voorouders, al treden sommige daarvan meer dan éénmaal op. Bovendien zou het onjuist zijn deze term te gebruiken in het licht van de erfelijkheidsleer, omdat er sprake is van verschillende afstammingslijnen tot die voorouders, waardoor erfelijke eigenschappen op verschillende wijzen met andere worden gecombineerd en daarna doorgegeven (door de overheersing van bepaalde factoren). Dezelfde personen kunnen dus aan één persoon op verschillende manier erfelijke eigenschappen doorgeven, omdat de overerving van deze factoren verschillend kan zijn. Daarom zal men ook nimmer kunnen spreken van "kwartierverlies" en evenmin van "voorouderverlies", zoals de Heer de Vries stelt. Weliswaar wil hij deze term niet gebruiken, maar dat alleen op gronden van welluidendheid. Wij van onze kant zouden hem echter kunnen volgen in zijn voorstel om dan te spreken van "voorouderdoublure", ware het niet dat deze term enigszins vaag aandoet en vermoedelijk veel moeilijker te introduceren zal zijn dan "kwartierherhaling". Anderzijds geven wij toe een fout te hebben gemaakt door te stellen, dat de kwartieren onder a en b zich herhalen bij de kwartieren onder x en y. Beter was het geweest te zeggen, dat de onder a en b genoemde personen nogmaals worden genoemd onder x en y, waardoor inderdaad van "voorouderdoublure" of "-herhaling" sprake is. Omdat men echter in de praktijk het woord "kwartier" gebruikt, als feitelijk "persoon" is bedoeld (zo ook van Dale), hebben wij er geen bezwaar tegen te spreken van "kwartierherhaling", een term, die naar onze smaak iets duidelijker is en gemakkelijker te gebruiken dan de door de Heer de Vries gesuggereerde, mits men daarbij bedenkt, dat het in werkelijkheid altijd gaat om de personen.

Met de Heer de Vries delen wij echter helaas de vrees dat het verzet tegen een nieuwe term, hoe die uiteindelijk ook moge zijn, wel hardnekkig zal zijn. Toch menen wij, dat een consequent gebruik van de verschillende termen, die men bij het beschrijven van kwartierstaten bezigt, veel zal kunnen bijdragen tot het verduidelijken van deze beschrijving. Verder deed het ons veel genoegen te merken, dat beide inzenders eveneens weinig gelukkig zijn met deze term "kwartierverlies". Uiteraard zijn verdere reacties op het inmiddels over dit onderwerp geschrevene hartelijk welkom. O.D.J.R.

Van Ds Hamming te Loppersum ontvingen wij verder nog een kleine reactie op het artikel van de Heer Helbers over de naam "GLAS", in de volgende bewoordingen.

"In het januari-nummer meent de Heer Helbers een verklaring te kunnen geven voor de naam Glas. De verklaring is echter niet juist in dit geval, daar het bekend is, dat Jan Harms, de zoon van Harm Klaassen in glas handelde en zo deze naam heeft gekozen.

De opmerking, dat de achternaam op het platteland veelal niet werd gebezigd, is volkomen juist. Bij de Hammings heb ik dat sterk ervaren, bij de familie Bolhuis eveneens. Soms zelfs koos men in 1811 een andere naam dan men van ouds voerde, daar men het zelf niet meer wist.

Noord-Nederlandse studenten aan de Universiteiten van Wittenberg en Helmstedt

Met belangstelling nam ik kennis van de lijst van studenten aan de Universiteiten van Wittenberg en Helmstedt. Ik vraag mij wel af, of er niet aan gekoppeld had kunnen worden op te geven, wie bepaalde personen herkent (wij doen dat hierbij gaarne, Red.).

De op blz. 215 vermelde Petrus Haringa van Hatsum, zoon van Valentijn, heb ik niet aangetroffen op mijn fotocopie van de gegevens Haringa van von Wicht.

De op blz. 350 vermelde Abelus de Equart is ongetwijfeld Abel Eppens van Bolhuis tho Equart, de bekende kroniekschrijver. Deze was een zwager van mijn vrouws voorvader Havick Louwens.

Aemylius Loringa, vermeld op blz. 110 (Helmstedt) is zeker Emo Loringa, consul van Norden, drost van Fredeburg, ovl. 6 aug. 1619, achterkleinzoon van mijn vrouws voorouder Otto Papen Loringa, waarover ik uit Eggerik Beninga's kroniek in "Gruoninga" publiceerde.

A. de Vries.

- o -

Vraag:

Op 1 maart 1756 trouwde te Kollum Jacob Johannes Ellens met Froukje Harmens, weduwe van Sippe Arents, molenaar te Kollum. De familie Ellens was beurtschipper van Groningen op Leeuwarden, naar mij is verteld, en zou van Groningen (stad) afkomstig zijn. Wie kan mij hierover gegevens verstrekken?

A. de Vries, Engelsestraat 17,
Leeuwarden.

- o -

HET GESLACHT HAMMING

In september j.l. is van mijn hand verschenen "Het geslacht Hamming", waar in zijn opgenomen de nakomelingen in mannelijke linie van zekere WILLEM HAMMING, die plm. 1600 in Gasselte gewoond moet hebben. Ook worden daarin nog vermeld de gezinnen, waarin de moeder een Hamming is. Soms heb ik ook uit de eerste tijd nog wel eens een deel van de vrouwelijke linie opgenomen bij wijze van toegift.

Lang niet alles was Hamming heet, behoort tot dit geslacht. Zo rondom 1600 komt de naam Hamming herhaaldelijk voor, zowel in Drenthe als in de Stad. Onderlinge verwantschap heb ik niet kunnen ontdekken. Wel viel het mij op, dat de namen Arent en Willem herhaaldelijk voorkomen.

In 1811 heeft iemand in Den Ham bij Aduard de naam Hamming aangenomen, uit wie vele Hammings stammen.

Waar allerlei families door de vrouwelijke linie met de Hammings verwant zijn, lijkt het mij niet ondienstig in "Gruoninga" een uittreksel te geven. Wie er dan meer van wil weten, kan in mijn boek terecht.

Genoemde Willem Hamming heeft een viertal kinderen nagelaten, die allen gehuwd zijn, nl. Jantien, Willem, Jacob en Arent. Jantien is in Gasselte gebleven, de drie broers zijn naar de Stad getrokken. Eerst geef ik hier het geslacht van Jantien.

- I. Johan Willems (ovl. 1662), tr. Jantien Hamming (ovl. 1658).
Ze wonen te Gasselte, waar ze in 1634 de soltstede van Olde en Neijemeijeringe kopen. Voor de kinderen zie II.
- IIa. Albert Alinge (ovl. 1666), tr. 1647 Luychien Jan Willems (ovl. 1696).
Ze wonen te Gasselte. Voor de kinderen zie III a-f.

- IIb. Hynderich Alinge (ovl. 1673), tr. 1651 met Aelheit Jansen Willems (1630-1660). Ze wonen te Gasselte.
- IIc. Helperich Hovinge (ovl. 1697 te Oersinge bij Beilen), tr. 1654 met Willemtyn Jansen (ovl. voor dec. 1665). Ze wonen te Gasselte, waar hij het bedrijf van zijn schoonvader heeft overgenomen. Hun dochter Jantjen (1659-1736) woont en sterft te Oersinge.
- IIId. Jan Willems Meijering (zoon van Jan Willems) (1637-1695), tr. 1665 met Jantien Tebinghe (ovl. 1704). Hij is tapper en brouwer te Gasselte. Voor de kinderen zie IIIg en IVa.
- IIIa. Jan Alinge (ovl. 1711), tr. 1674 te Gasselte met Grietje Willems Hamminge (1642-1709), gedoopt als Greta Bronnijger, dochter van Willem Jans Hamminge van de Veenhof en Aeltijn Aems. Ze wonen te Gasselte. Hij is ette voor Oostermoer van 1692 tot 1711. Voor de kinderen zie IVa.
- IIIb. Willem Alinge (ovl. 1696), tr. 1674 te Gasselte met Aeltje Tebinge (ovl. 1697). Ze wonen te Gasselte.
Kinderen: Frerick Tebinge, Albert en Jantje.
- IIIc. Harmen Tebinge, tr. 1675 Wubbichje Alinge.
- IIId. Koop Jansen, tr. 1683 Jantje Alinge.
- IIIe. Geerd Alinge (geb. 1664), tr. 1687 met Roeleffjen Coops.
- IIIIf. Roeloff Meijeringe tr. 1691 met Albertyen Alinge (geb. 1666). Zij hertrouwt in 1696 met Claes Brans.
- IIIg. Jan Hamminge uit de Veenhof tr. 1693 met Frederichjen Meijering (1668-1733). Ze wonen op de Veenhof onder Gieten. Zij hertrouwt met Otto Buiting, uit welk huwelijk kinderen geboren zijn.
- IVa. Albert Alinge (1676-1729), tr. 1698 met Willemtje Meijering (1673-1750), dochter van IIId. Albert Alinge volgt zijn vader op als ette. Uit dit huwelijk een zoon Jan, zie Va.
- Va. Jan Alinge (1702 te Roden - 1784 te Gasselte), tr. 1724 met Roelfien Hendriks Huisingh (1708 te Gieten - 1784 te Gasselte). Hij is schulte te Gasselte en Borger, ette van Oostermoer en kerkvoogd te Gasselte.

Verder heb ik deze tak niet nagegaan.

I. Hamming, Loppersum.

- o -

ZOUTKAMPER VISSERSGESLACHTEN

door P.J. Ritsema

S M I T

Vijfde geslacht

Kinderen van 10:

27. KORNELIA Pieters SMIT,	geb. Zoutkamp	20.12.1868
	ovl. aldaar	9.2.1921
	tr. Ulrum	7.3.1903
JAN Freerks VAN DIJK,	geb. Leens	18.5.1881
landarbeider		in leven
zoon van Freerk van Dijk en Janna Kapinga.		

28. TEKE Pieters SMIT, geb. Ulrum 5.6.1870
landarbeider tr. Io.
JOHANNA VAN DIJK, geb. Leens 6.12.1867
ovl. aldaar 15.9.1894
tr. IIo.
DIEUWERKE KOSTER, geb. Mensingeweer 5.2.1862
dochter van Hendrik Koster en Elisabeth van Dijk, weduwe van Jacob Hofman.

Kinderen van 21:

29. PIETERKE Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 10.2.1869
ovl. aldaar (aan tuberculose) 13.3.1919
tr. Ulrum 18.1.1888
JACOB Jacobs BALK, geb. Zoutkamp 27.11.1864
visser ovl. Den Helder (bij kinderen)
(zie voor zijn geslacht: "Gruoninga", 1959 en 1960)

30. JOHANNES Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 2.10.1870
visverkoper ovl. aldaar 21.7.1945
tr. Ulrum 1.8.1895
GRIETJE REIDING, geb. Oostdongeradeel 7.1.1874
in leven

31. CATHARINA Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 8.12.1874

32. HILLECHIEN Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 19.1.1882
ovl. aldaar (aan tuberculose) 16.9.1906
tr. Ulrum
HENDRIK (Henderikus) OOSTERHUIS, geb. Zoutkamp 22.9.1878
visser, zoon van Henderikus Hendriks Oosterhuis en Aagtje Folkerts Kruizinga. Hij emigreerde op 31.12.1914 naar de Verenigde Staten.

33. WILLEMKE Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 28.8.1884
ovl. aldaar 18.7.1918
tr.
TIEMEN Jans WIERINGA, geb. Ulrum 1.2.1883
fabrieksarbeider; zoon van Jan Wieringa en Trientje Jansen.

34. EBELTJE Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 24.7.1877
ovl. aldaar (aan tuberculose) 21.11.1918
tr.
JAN Martens BENES, geb. Leens 2.8.1866
landarbeider ovl. Zoutkamp 25.2.1938
(zie voor zijn geslacht: "Gens Nostra" 1960, bl. 182 e.v.)

35. GEZINA Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 12.6.1879
in leven
tr. Ulrum 22.5.1901
EBERTUS Willems FABER, geb. Ulrum 10.5.1877
landarbeider ovl. aldaar 13.5.1955
zoon van Willem Faber en Willemtje Houtman.

36. GERRITJE Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 2.8.1886
ongehuwd

37. PIETER Freerks SMIT, geb. Zoutkamp 1.7.1890
landarbeider in leven
tr. Ulrum 3.6.1916
ANJE Egberts BOL, geb. Zoutkamp 26.11.1894
ovl. aldaar (aan tuberculose) 11.6.1919
zie voor haar geslacht: "Gruoninga", 1960, blz. 31 e.v.
(wordt vervolgd)

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling
Administratie en Redactiesecretariaat: T. Balk,
Eyssoniusstraat 15, Groningen

Abonnementsprijs: voor leden van de N.G.V. f 2,50, voor
nietleden f 3,50, te storten op de rekening van de Pen-
ningmeester van Gruoninga, Loppersum bij de Girodienst.

8e Jaargang, nummer 3

Maart 1962

=====

E e n n i e u w g e z i c h t

GRUONINGA gaat in haar 8e Jaargang verder met een nieuw gezicht. Wij hopen dat U dit bevallen zal. Een ongeluk met de beide bestaande stencils van het oude hoofd heeft tot deze vernieuwing geleid. Wij hopen dat dit nieuwe hoofd mede de groei en bloei van ons afdelingsblad mag bewerkstelligen.

AFDELINGSNIEUWS

Naar U wellicht reeds bekend is, zal een zestal leden der Noordelijke afdelingen meedoen aan de door de NCRV georganiseerde wedstrijd "Da's voor de kas". De opname voor deze wedstrijd zal geschieden op Woensdag 11 April a.s. des avonds 8 uur in "Het Tehuis", Lutkenieuwstraat te Groningen tijdens een steravond. De volgende dag, 12 April, zult U vanaf omstreeks 9.25 's avonds kunnen luisteren over het NCRV-programma naar de resultaten van deze ploeg, die er uiteraard op rekent, dat zij moreel zal worden gesteund door een grote schare supporters. Voor de kaartverkoop voor deze avond raadplege men de Radio- en Televisiegids van genoemde omroepvereniging.

- o -

AIKEMA en MULDER

door Mr. H.L. Hommes

Het is ruim 30 jaar geleden dat ik een collectie charters uit de 17 en 18e eeuw aan het Rijksarchief te Groningen ten geschenke gaf. Bij inventarisatie bleek, dat deze grotendeels kopen en verkopen in het Westerkwartier bevatten van personen zonder familienaam, die alleen met patronymica waren aangeduid. Toch was het mogelijk hiermede fragment-genealogieën samen te stellen, waardoor de toenmalige Rijksarchivaris Dr. H.A. Poelman de collectie "Familiepapieren Aikema" genoemd heeft.

Door de aankoop op 17 Januari 1750 van $\frac{1}{4}$ aandeel in de Aykemaheerd te Doezum en nog eens $\frac{1}{4}$ aandeel op 11 Mei 1773 door LUBBE GERKES en YWKE BERENTS is in 1811 de keuze van hun zoon GERKE op de naam AIKEMA als familienaam gevallen.

Achteraf bleek mij dat zijn broer BERENT door zijn beroep van molenaar te Grootegast zich aangetrokken gevoeld heeft tot de weinig originele naam MULDER, waartoe ook hun zuster EETJE besloten heeft.

De tak AIKEMA, die ik thans behandel, is in 1905 uitgestorven, en de tak MULDER heb ik slechts nagegaan tot 1842.

Twee eenzame rechtopstaande grafstenen op de voormalige begraafplaats bij de kerk te Tolbert zijn nog overgebleven. Door de erfgenamen van de laatste afstammeling is het bezit van een kerkbank in juli 1915 aan de kerk overgedragen, waartegenover de kerkvoogden deze grafstenen zouden onderhouden. De opschriften zijn:

Hier ligt begraven G.L. Aikema
overleden den 8 Dec. 1830 in den
ouderdom van 88 jaren.
Veilig moog mijn stof hier rusten
Door geweld noch smart gestoord,
Rusten, tot de laatste morgen
Heerlijk aan de kimmen gloort,

terwijl de andere luidt:

Hier ligt begraven Geertje Halbes
Echtgenoot van G.L. Aikema
overleden den 13 Augustus 1820 in den
ouderdom van 69 jaren.
Als de Heiland mij zal wekken
Dan verrijz' ik uit het graf
En dan leggen wij te zamen
't Sterflijk kleed voor altijd af.

Met behulp van de genoemde charters en van de doop- en trouwboeken van Grootegast, Marum en Tolbert kan ik de volgende genealogieën laten volgen.

- I. JAN HINDRICKS, bakker te Marum, ovl. aldaar 5 januari 1694, tr. Marum 20 juli 1684 BAUKE GERCKES, ovl. Marum 10 januari 1687; beide begraven te Surhuizum.
Uit dit huwelijk:
  1. Gercke, volgt II.
  2. Maijke Jans, ged. Marum 2 januari 1687.
- II. GERCKE JANS, ged. Marum 25 januari 1685, bakker en molenaar aldaar, ovl. Marum 3 juni 1770, tr. aldaar 19 december 1706 ANTIE LUBBES.
Uit hun huwelijk:
  1. Bouchtjen Gerckes, ged. Noordwijk 1 april 1708, jong overleden.
  2. Lubbe, volgt III.
  3. Jan Gerckes, ged. Marum 25 december 1712, ovl. aldaar in 1745.
  4. Leeuw Gerckes, ged. Marum 11 november 1714, tr. aldaar 2 mei 1745 Janke Jans, uit Marum.
  5. Boucke Gerckes, ged. Marum 6 mei 1717, in 1751 in leven.
  6. Vrouke Gerckes, ged. Marum 24 mei 1719, ovl. aldaar 3 augustus 1771, tr. aldaar 2 mei 1745 Wolter Sijgers, uit Marum.
  7. Antje Gerckes, ged. Marum 21 januari 1725.
- III. LUBBE GERCKES, geb. Marum ca. 1710, heeft op 26 maart 1739 de eed als molenaar te Marum afgelegd (Rechterl. arch. LXXIa 8), bakker en roggemolenaar, eerst te Grootegast, na 1746 te Marum, ouderling in 1770, ovl. in 1785; tr. in juli 1738 (procl. te Grootegast 22 juni, Doezum 29 juni, Grootegast 6 juli 1738) YWKE BERENTS, ged. Grootegast 25 december 1717, ovl. tussen 1773 en 1783, dochter van Berent Hindriks en Eetje Pieters. Zij kochten o.a. op 11 mei 1773 1/4 aandeel in de Aykemaheerd te Doezum.

Register Feith 1789, nr. 20. Scheidbrief van de ouderlijke nalatenschap door Gerke Lubbes, Jan Cornellis als voogd over zijn kind bij wijlen Antje Lubbes, Berend Lubbes en predikant H.A. Braam als gevolmachtigde van zijn echtgenote Eetje Lubbes, kinderen van Lubbe Gerkes en Ywke Berents, van goederen te Marum, Grootegast en Doezum. Groningen 16 febr. 1789. Verleden voor Henric Jan Upmeyer.

Uit hun huwelijk:

1. Antje Lubbes, ged. Grootegast 24 december 1741, jong overleden.
2. Gerke, volgt IV.
3. Antje Lubbes, ged. Grootegast 27 april 1746, ovl. voor 1789, tr. Jan Cornellis. Hij hertrouwde te Sebaldeburen 2 november 1794 (ondertrouw Grootegast 12 oktober 1794) Hiltje Ytes, van Oldekerk.
Uit zijn eerste huwelijk een kind.
4. Berent, volgt IV bis.
5. Eetje Lubbes Mulder, ged. Marum 25 juni 1752, ovl. Sebaldeburen 17 mei 1832, tr. Sebaldeburen 5 augustus 1781 Ds Hermannus Arnoldus Braam, geb. Groningen 29 juli 1756, Hervormd predikant te Sebaldeburen van 1780 tot 1796 en te Ezinge van 1796 tot 1821, ovl. Ezinge 5 augustus 1821, zoon van Klaas en Johanna Margaretha Numan.
Een advertentie in de Ommelander Courant van 1800 vermeldt het overlijden van Johanna Margaretha, bijna 18 jaar, te Ezinge, dochter van H.A. Braam, predikant, en E. Lubbes. Daaruit blijkt, dat de naam Mulder pas later is aangenomen.
6. Meike Lubbes, ged. Marum 16 februari 1755, jong overleden.
7. Meike Lubbes, ged. Marum 21 augustus 1757, jong overleden.

- IV. GERKE LUBBES AIKEMA, ged. Grootegast 14 april 1743, molenaar en bakker te Marum, maakt een testament op 11 december 1829 voor notaris Lucas Jan Wichers te De Leek, terwijl hij in dat jaar landbouwer te Tolbert was, ovl. aldaar 8 december 1830 in de boerderij de Holm nr. 101, begr. bij de kerk; tr. Marum in oktober 1780 GEERTJE HALBES, ged. Tolbert 29 september 1750, in het bezit van o.a. twee boerderijen te Den Holm (een buurtschap bij Tolbert), waarvan zij later aan ieder van haar beide zoons één in gebruik gaf en die zij bij testament van 21 juli 1820 voor bovengenoemde notaris vermaakt aan haar jongste zoon en aan de beide dochters van haar overleden oudste zoon, ovl. Marum 12 augustus 1820, begr. bij de kerk van Tolbert; dochter van Halbe Alles en Sidje Geerts.

Uit hun huwelijk:

1. Halbe Lubbertus, volgt V.
2. Eeuwke Gerkes Aikema, ged. Marum 29 juni 1788, ovl. Niekerk (gem. Oldekerk) 31 december 1862, tr. Niekerk (als Ewina Sertina of Ewina Sittina) 22 mei 1813 Jan Harms Rosema, ged. aldaar 10 juni 1787, landbouwer, ovl. Niekerk 5 november 1840, zoon van Harm Jans Rosema en Jantje Sikkes Zwartwolt (Swartwolt).
Uit dit huwelijk, alle geboren te Niekerk:
  1. Jantje, geb. 18 april 1814, tr. Berend Havinga.
  2. Gerke, geb. 2 februari 1816, tr. Jantje Ploeg.
  3. Geertruida, geb. 12 november 1818, tr. Jan Willem Bakker.
  4. Harm Jans, geb. 29 januari 1822, tr. Grijskerk 14 mei 1851 Elktje Melis, geb. Lutkegast 23 juli 1823.
  5. Halbe Jans, geb. 31 maart 1824, pelmolenaar, tr. Anje Schuringa.
  6. Gerrit, geb. 29 januari 1826.

7. Lubbertus, geb. 19 november 1828, tr. Aafke Tammes.
  8. Trientje, geb. 2 april 1830, tr. Johannes Bolt.
  9. Grietje, tweeling met voorgaande, tr. Johannes Melis.
3. Lubbe Albertus, volgt V bis.

(wordt vervolgd)

- o -

Kwartierstaat van ASSELINA ESSINA JOLING (geb. 1873)

door Mevrouw J.G. Burema-Muller

1. Asselina Essina Joling, geb. Nieuw-Beerta 9.2.1873, ovl. Groningen 28.5.1938, tr. Beerta 4.5.1894 Jacob Burema, geb. Nieuw-Beerta 16.10.18.., ovl. Haren 22.2.1932, waarvan:
  - Michiel Burema, geb. Nieuwolda 16.1.1896, tr. aldaar 25.11.1919 Jantje Gezine Muller, geb. Nieuwolda 16.8.1894, uit welk huwelijk:
    - Jacob Burema, geb. 11.12.1920, tr. Muntendam 26.7.1951 Jantje Germs, geb. aldaar 8.2.1918, waarvan:
      - a. Egberdina Asselina Burema, geb. Groningen 22.4.1953.
      - b. Michiel Jan Burema, geb. Groningen 23.6.1955.
2. Rotgert Reints Joling, geb. Nieuw-Beerta 27.3.1843, ovl. Nieuw-Beerta 18.3.1887, tr. Beerta 18.5.1865
3. Ida Klaassens Ebels, geb. Nieuw-Beerta 26.5.1843, ovl. Nieuw-Beerta 9.4.1917.
4. Rotgert Reints Joling, geb. Noordbroek 31.12.1811, ovl. Nieuw-Beerta 6.10.1859, tr. Nieuw-Beerta 6.6.1831
5. Anje Frederikus' Beckeringh, geb. Nieuw-Beerta 17.2.1808, ovl. aldaar 21.5.1888.
6. Klaas Ebels Ebels, geb. Nieuw-Beerta 25.8.1805, ovl. 4.3.1854, tr. Beerta 9.5.1828
7. Asselina Beckeringh Poppens, geb. Nieuw-Beerta 6.5.1805, ovl. aldaar 17.8.1870.
8. Rotgert Reints Joling, geb. Noordbroek 27.4.1755, ovl. aldaar 24.9.1811, tr. aldaar 11.10.1810
9. Anje Oewes Joling, geb. Midwolda 16.5.1780, ovl. Noordbroek 27.10.1822.
10. Frederikus Tjapkes Beckeringh, geb. Beerta 1.10.1769, ovl. Nieuw-Beerta 22.3.1811, tr. Beerta 1805
11. Lucretia Onnes Struif, geb. Beerta 22.6.1776.
12. Ebel Klaassens Ebels, geb. Nieuw-Beerta 25.4.1784, ovl. Nieuw-Beerta 4.3.1854, tr. Beerta 31.5.1805
13. Hindrikje Hendriks Koerts, geb. Oostwold 5.12.1783, ovl. Nieuw-Beerta 13.3.1808.
14. Poppo Tjapkes Poppens, geb. Nieuw-Beerta 20.5.1764, ovl. Nieuw-Beerta 6.10.1826, tr. Beerta 10.8.1791
15. Frouwke Heeres, geb. Blijham 10.12.1768, ovl. Nieuw-Beerta 3.1.1810.
16. Reint Rotgers, geb. Midwolda 3.8.1728, ovl. Noordbroek 3.11.1806, tr. Midwolda 30.5.1754
17. Sibrich Ockes Joling, geb. Midwolda 1.12.1732, ovl. Noordbroek 5.10.1812.
18. Ouwe Ockes Joling, geb. Midwolda 5.5.1737, ovl. aldaar 24.8.1818, tr. aldaar 12.6.1763
19. Frouwe Rotgers, geb. Midwolda 5.9.1734, ovl. aldaar 1.1.1772.

20. Tjapko Poppens, geb. Nieuw-Beerta 22.5.1721, ovl. aldaar 17.5.1782, tr. Beerta 11.5.1752
21. Asselina Frederici Beckeringh, geb. Nieuw-Beerta 10.9.1726.
22. Onno Sebes, geb. Nieuw-Beerta 1734, tr. Beerta 12.5.1763
23. Anje Christiaans Struif, geb. Westerlee 22.4.1736.
24. Klaas Ebels Ebels, geb. Oostwold 15.5.1740, ovl. Nieuw-Beerta 29.5.1822, tr. Beerta 31.5.1771
25. Frouwke Fekkes, geb. Nieuw-Beerta 17.8.1749, ovl. aldaar 29.5.1812.
26. Hendrik Jurriens Koerts, geb. Oude Pekela 3.4.1747, tr. Oostwold 1.5.1774
27. Hilje Fekkes, geb. Nieuw-Beerta 28.1.1748.
28. = nr. 20
29. = nr. 21
30. Hero Elzes, geb. Blijham 24.3.1741, tr. Blijham 25.10.1760
31. Elze Willems, geb. Blijham 3.4.1745.

32. Rotgert Reints, geb. Zuidbroek voor 1700, tr. Noordbroek 6.3.1727
33. Geertjen Eppes, geb. 19.2.1706.
34. Ocke Oewes Joling, geb. Midwolda 10.7.1701, tr. 21.8.1729 Nieuwolda
35. Lutgert Jans Klimp.
36. = nr. 34
37. = nr. 35
38. = nr. 32
39. = nr. 33
40. Poppo Tjapkes, geb. Nieuw-Beerta 8.3.1694, tr.
41. Betje Peters, geb. Nieuw-Beerta 2.8.1711.
42. Frederikus Beckeringh, geb. 1685, ovl. Nieuw-Beerta 22.1.1741, tr. 2.8.1711
43. Wipke Reints Ebels, geb. Nieuw-Beerta 12.2.1691, ovl. aldaar 1735.
44. Sebo Onnes, geb. Beerta 3.12.1708, tr. Beerta 7.3.1731
45. Fenje Luppes, geb. Nieuw-Beerta 19.1.1710.
46. Christiaan Jans Struif, ovl. Westerlee 7.11.1780, tr. aldaar 24.7.1735
47. Jantien Cornelius, ovl. Westerlee 20.4.1782.
48. Ebel Reints Ebels, geb. 22.4.1693, tr. Midwolda 10.6.1728
49. Eja Tonnis.
50. Fekko Melles, tr. Beerta 12.5.1745
51. Ida Hiltjes.
52. Jurrien Koerts, tr.
53. Hindertje Alberts.
54. = nr. 50
55. = nr. 51
56. = nr. 40
57. = nr. 41
58. = nr. 42
59. = nr. 43
60. Elze Heres, tr.
61. Frouwe.
62. Willem Poppens, tr.
63. Albertyn Elzes.

Mevrouw Burema-Muller zond ons deze kwartierstaat toe als een voorbeeld van de herhaling van de kwartieren. Zoals uit het bovenstaande blijkt, zien we dat in vijf gevallen hetzelfde ouderpaar tweemaal voorkomt. In de volgende generatie zien we een verdere afname van het aantal personen, omdat de onder nr. 43 en 48 genoemde personen zuster en broer waren.

ZOUTKAMPER VISSERSGESLACHTEN

door P.J. Ritsema

S M I T

Kinderen van 23. (zie Gruoninga, februari 1962)

38. AUKJE Waalkes SMIT, geb. Zoutkamp 9.2.1882
ovl. aldaar 24.2.1949
tr. Ulrum 4.6.1904
JAN Jacobs ZWART, geb. Zoutkamp 31.8.1878
visser ovl. Utrecht (bij dochter) 28.10.1959
begr. Zoutkamp. Zoon van Jacob (Kornelis) Zwart en Aafke Heines Buis,
kleinzoon van Kornelis Jans Zwart en Janna Jans Visser, achter-
kleinzoon van Jan (Kornelis) Zwart en Angenietje Jacobs Ronda,
achter-achterkleinzoon van Cornelis Willems en Aafke Lubberts.
Cornelis Willems was een zoon van Willem Juurts en Geertgen Cor-
nelis. Willem Juurts werd op 18.6.1706 te Vierhuizen gedoopt als
bejaarde zoon van Juurt Willems en Meenje Jurriens in de Soltcamp
van Menniste afkomst.
39. MARTEN Waalkes SMIT, geb. Zoutkamp 26.6.1890
ongetrouwd ovl. aldaar (T.B.C.) 5.10.1931

Kinderen van 25.

40. AUKJE Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 16.12.1892
ovl. aldaar 23.9.1946
tr. Ulrum 17.6.1916
THIJS Egberts LANTINGA, geb. Zoutkamp 13.9.1888
los-arbeider in leven
zoon van Egbert Hendriks Lantinga en Anje Jeremias Dijkstra.
41. ALDERT Gerrits SMIT, geb. Zoutkamp 11.12.1898
Rijkscommies te IJmuiden tr.
HENDERIKA Jans MUNTINGH,
dochter van Jan Gozens Muntingh en Welmoed Abels Buitjes.
42. AALTJE Gerrits SMIT, geb. Maastricht 27.1.1903
tr.
JAN Jacobs FRIK, geb. Zoutkamp 21.11.1898
scheepsmeter ovl. Groningen 1961
zoon van Jacob Everts Frik en Seigina Jans Vellinga, kleinzoon van
Evert Frik en Melina Jacobs Staal, achterkleinzoon van Aldert Pie-
ters Frik en Fennechien Everts Frik, achter-achterkleinzoon van
Pieter Jurjens en Jantien Alderts. Pieter Jurjens was een zoon van
Jurrien Pieters en Meiske Jacobs Beukema, kleinzoon van Pieter
Friks en Martjen Jurriens. Zie verder voor zijn geslacht "Gruoninga"
1960, blz. 31 e.v.

Kinderen van 26.

43. LOUKE Tamme's SMIT, geb. Munnekezijl 2.3.1889
tr. Ulrum 22.6.1912
BETTO Johannes BOLT, geb. Zoutkamp 29.2.1884
visser ovl. aldaar 7.10.1954
zoon van Johannes Jans Bolt en Boukje Wiegers Visser. Zie voor
zijn geslacht de genealogie "BOLT" door W.T. Vleer.
44. LUBBERDINA Tamme's SMIT geb. Zoutkamp 11.10.1891

45. LOUWE Tamme's SMIT, geb. Zoutkamp 10.9.1897
 visser ovl. aldaar 5.4.1955
 tr. Ulrum 20.5.1920
 GEERTJE AUKTJELINA Abels WATERBOLK, geb. Ulrum 3.4.1897
 dochter van Abel Waterbolk en Luwina Reitsma.

46. WAALKE Tamme's SMIT, geb. Zoutkamp 9.4.1904
 visser tr. Ulrum 4.7.1929
 HENDERIKA Simons BULTHUIS, geb. Ulrum 19.10.1906
 dochter van Simon Bulthuis en Anna Havinga.

Kinderen van 28.

47. AALTJE Tekes SMIT, geb. Zoutkamp 29.7.1894
 tweeling met
 48. PIETER Tekes SMIT, geb. Zoutkamp 29.7.1894
 ovl. aldaar 2.5.1897

Kinderen van 30.

49. MARTHA Johannes SMIT, geb. Zoutkamp 9.9.1896
 ongehuwd ovl. aldaar (T.B.C.) 19.9.1920
 50. WILLEMKE Johannes SMIT, geb. Zoutkamp 24.4.1900
 ovl. Groningen 24.5.1955
 begr. Zuidhorn
 tr. Ulrum 24.4.1924
 LUKAS KAMPS, geb. Groningen 30.6.1901

51. GRIETJE Johannes SMIT, geb. Zoutkamp 17.4.1903
 tr. Ulrum 6.4.1936
 TJARK Jacobs VISSER, geb. Oostmahorn 29.11.1902
 schelpenvisser, zoon van Jacob Tjarks Visser en Martje Buikema.
 Men zie voor het verdere voorgeslacht: "Ommelander Geslachten"
 door K.J. Ritzema van Ikema, deel I, blz. 834.

52. FREERK Johannes SMIT, geb. Zoutkamp 18.12.1913
 visverkoper tr. Ulrum
 WIEGERDINA Jans BOLT, geb. Zoutkamp 22.5.1916
 dochter van Jan (Johannes') Bolt en Anje Jans Stoutmeijer.

Kind van 37.

53. HILLEGIENA Pieters SMIT, geb. Zoutkamp 24.2.1917
 tr. Ulrum
 JOHANNES Jakobs TILLEMA, geb. Commern (Dld.) 16.8.1913
 smid-monteur, zoon van Jakob Tillema en Joukje Zonneveld. Zij emi-
 greerden einde 1958 naar Riverside, U.S.A.

Zevende geslacht

Kinderen van 45.

54. LUWINE ABELINE Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 27.3.1921
 verpleegster te Drachten ongehuwd
 55. JANTJE Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 3.11.1922
 tr. Ulrum 31.5.1943
 JAKOB FREDERIKUS Jacobs DE VRIES, geb. Leens 1920
 gemeenteambtenaar te Baflo. Zoon van Jacob de Vries en Martje Boerema.
 tweeling met:
 56. JOHANNES Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 5.11.1922
 schipper bij de Domeinen tr. Grootegast 20.5.1949
 M. REITSEMA.

57. ABEL TJALLING Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 13.5.1925
kantorbediende te Leens tr. Leens 13.12.1951
A. BRINK.
58. LOURA Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 10.1.1927
ongehuwd
59. TAMME Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 13.1.1927
ambtenaar NS te Sauwerd tr.
M. ROSEMA
(voor lezers met een biologische knobbel zij opgemerkt, dat de data, genoemd onder no. 55/56 en 58/59 geen typefouten zijn, maar dat de moeder werkelijk ruim 1 dag resp. 2 dagen op de komst van het tweede kind heeft moeten wachten).
60. TJALLING EISSO Louwe's SMIT, geb. Zoutkamp 1.6.1933
visser ongetrouwd

Kinderen van 46.

61. TAMME Waalkes SMIT, geb. Zoutkamp 17.4.1930
visser tr. Ulrum 18.10.1957
AALTJE Jans TOXOPEUS, geb. Zoutkamp 6.7.1933
dochter van Jan Toxopeus (geb. Delfzijl 20.7.1909), stammende uit het bekende reddersgeslacht Toxopeus, en Trijntje Berendina Abbas (geb. Zoutkamp 27.5.1910).
62. SIMON Waalkes SMIT, geb. Zoutkamp 31.1.1938
schelpenvisser ongetrouwd

Achtste geslacht

Kind van 61.

63. WAALKE Tammes SMIT, geb. Zoutkamp 6.4.1959

- o -

De heer A. de Vries, Engelsestraat 17, Leeuwarden, zond ons enige stamreeksen toe, die terug te voeren zijn tot in Duitsland woonachtige personen. Daarvan publiceren wij hieronder de reeks MEULMAN, de overige verschijnen in het volgende nummer. Hen, die aanvullingen hierop hebben, wordt verzocht zich met de Heer de Vries of de redactie in verbinding te stellen.

1. MEULMAN, Wolbert, geb. Midwolda (Old.) 31.12.1903, tr. Oude Pekela 27.5.1931
WIARDI, Ida Wilhelmina, geb. Oude Pekela 23.1.1907.
2. MEULMAN, Geert, geb. Midwolda (Old.) 1.7.1863, tr. aldaar 1890
3. NEGEN, Klasina, geb. Midwolda (Old.) 25.12.1865.
4. MEULMAN, Wolbert, arbeider, geb. Nieuw-Beerta 1837, tr. Midwolda 20.5.1863
5. DUITSCHER, Grietje, geb. Midwolda (Old.) 1836/7.
8. (MEULMAN), Geert Hanken, geb. Wenigermoor 16.1.1796, tr. Beerta 27.9.1823
9. STAATS, Janna Wolberts, geb. Nieuw-Beerta 28.8.1797.
16. HAUKE HEIJEN, landgebruiker, geb. ca. 1758, ovl. Wenigermoor 15.10.1801 (aan de tering), tr.
17. ANNA FRERIKS (arbeidster te Bunde).

Voorzover men zulks nog niet heeft gedaan, wordt vriendelijk verzocht, de verschuldigde abonnementsgelden ten spoedigste te voldoen.

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling
Redactiesecretariaat en administratie T. Balk, Eyssonius-
straat 15, Groningen

Abonnementsgeld: voor leden van de N.G.V. f 2,50, voor niet-
leden f 3,50 per jaar, te storten op postrekening
1 01 94 84 van de Penningmeester van "Gruoninga" te
Loppersum.

8e Jaargang

Nummer 4

April 1962

=====

AIKEMA en MULDER

door

Mr. H.L. Hommes

(vervolg)

- V. Halbe Lubbertus (Gerkes) Aikema, ged. Marum 1 juli 1787, landbouwer te den Holm op boerderij nr. 110, ovl. Tolbert 22 april 1819, tr. Marum 9 november 1816 met Grietje Drews Bousema, geb. Lettelbert 4 mei 1795, ovl. Tolbert 18 september 1871, dr van Drews Bousema en Ettje Duurts Beukema. Zij hertrouwt te de Leek 2 december 1821 Egbert Hindriks de Haan, geb. Opende 28 maart, ged. 10 april 1791, landbouwer, ovl. Tolbert 25 november 1865, zn van Hendrik Egberts en Anke Gerrits.

Uit eerstgenoemd huwelijk:

1. Geertje Halbes Aikema, geb. Marum 6 maart 1817, ovl. Groningen 10 juni 1890, tr. de Leek 29 november 1840 Paulus Harmannus Pfeiffer, ged. Harlingen 13 april 1806, koopman in tabak in de Poelestraat 36 te Groningen, ovl. aldaar 25 december 1877, zn van Ferdinand Frederik Pfeiffer en Talea Folkers.
Uit hun huwelijk drie zoons, van wie de middelste Egbertus Aikema Pfeiffer genoemd is, die echter ongehuwd overleed.
2. Ettje Halbes Aikema, geb. Tolbert 6 oktober 1818, ovl. Niebert 31 juli 1853, tr. Marum 4 mei 1843 Jakob Hanses de Boer, geb. Niebert 12 augustus 1818, landbouwer op de boerderij te Niebert (beschreven in de catalogus "Oude luister van het Groningerland", 1961, in het artikel "Kanttekeningen bij de Groninger Borgenbouw"), ovl. aldaar 5 september 1904, zoon van Hans Jacobs de Boer en Hindrikje Jans Schuurman. Hij hertrouwde te Marum 9 mei 1857 Bouwdina de Haan, halfzuster van zijn eerste vrouw.

Uit eerstgenoemd huwelijk:

- a. Johannes Hendericus de Boer, geb. Niebert, ingeschreven als medisch student te Groningen 30 oktober 1871, geneesheer, ovl. in 1899
- b. Halbe de Boer, tr. Wubbina Holtrop, uit welk huwelijk drie zoons.

Uit het tweede huwelijk van Grietje Bousema met Egbert de Haan o.a.:

- A. Bouwdina de Haan, geb. Tolbert 3 januari 1833, ovl. Niebert 19 maart 1888, tr. Marum 9 mei 1857 Jacob Hanses de Boer, weduwnaar van haar halfzuster.

V bis. Lubbe Albertus Aikema, ged. Marum 17 januari 1790, landbouwer te Tolbert op de boerderij nr. 101 in den Holm, ovl. aldaar 29 juni 1832, tr. Marum 11 juni 1830 Henderika Elizabeth van der Meer, geb. Sappemeer 6 december 1801, Doopsgezind, verhuisde met haar derde echtgenoot tussen 1840 en 1845 naar Niebert, ovl. aldaar 13 april 1866 (grafsteen op de begraafplaats te Niebert), dr van Berent Pals van der Meer en Margaretha Piccardt. Zij was weduwe van Johannes Sweitses Jansma. Zij hertrouwde te Marum 16 april 1835 Steven Jans Schuurman, geb. Niebert 29 september 1803, ovl. Niebert 4 december 1878, zn van Jan Hendriks Schuurman en Roelfke Stevens.

Henderika Elisabeth van der Meer trouwde eerst te Drachten 9 maart 1825 Johannes Sweitses Jansma, geb. Ureterp 26 juli 1796, schipper, ovl. Zwaagwesteinde 25 februari 1828, zn van Sweitse Johannes en Grietje Kornelis.

Uit haar eerste huwelijk:

- A. Margaretha Jansma, geb. Zwaagwesteinde (gem. Dantumadeel) 15 december 1825.

Uit het tweede huwelijk:

1. Geertje Lubbartus Aikema, geb. de holm bij Tolbert 11 april 1831, heeft na de verpachting aan Cazemier, de boerderij aan hem verkocht, waarbij later deze boerderij verkleind is; ovl. Groningen 26 januari 1905, tr. Marum 2 juni 1855 Hommo Hommes, geb. Groningen 21 november 1830, koffiehändler aan het Schuitendiep nr. 82, sedert 1874 aan de Nieuweweg nr. 12 (later vernummerd in nr. 20), medeoprichter van de Groninger Harddraverij-vereniging, erelid van de Groninger Biljart Club, ovl. Groningen 23 januari 1919, zn van Jakob Hommes en Johanna Ter Borgh.
Uit hun huwelijk 3 dochters en 1 zoon.

Uit het huwelijk van H.E. van der Meer en Steven Schuurman:

- a. Jacobus Johannes Schuurman, geb. Tolbert 10 juni 1835, tr. Aaltje de Boer.
- b. Anna Aurelia Schuurman, geb. Tolbert 29 maart 1837, tr. Jilt Akkerman.
- c. Jan Schuurman, geb. Tolbert 17 mei 1840, tr. Foktje Akkerman.

IV bis. Berent Lubbes Mulder, geb. Marum 30 maart 1749, molenaar te Grootegast, ovl. aldaar 5 januari 1834, tr. Grootegast 1 juni 1789 Wijtzke Klaassens, ged. Doezum 18 maart 1770, ovl. Grootegast 2 juli 1834, dr van Klaas Luitjens en Hiltje Karels.

Uit dit huwelijk:

1. Hindrik Berents Mulder, geb. Grootegast 1 mei, ged. 23 mei 1790.

2. Iwekje Berents Mulder, geb. Grootegast 14 mei, ged. 27 mei 1792, ovl. 10 maart 1871, tr. aldaar 21 oktober 1818 Wijbe Berends Hasenberg, ged. Grootegast 10 april 1785, winkelier en herbergier, ovl. aldaar 23 april 1855, zn van Berend Wijbes Hasenberg en Freerkje Jans Zwart.
Voor de kinderen uit dit huwelijk, zie: Genealogie Hazenberg.
3. Lubbe, volgt V.
4. Hiltje Berends Mulder, geb. Grootegast 13 sept., gedoopt 30 september 1798, ovl. ?. tr. Grootegast 16 augustus 1822 Luitjen Lubbes Hoeksma, geb. aldaar 28 oktober 1795, ged. 22 november, landbouwer, ovl. ?, zn van Lubbe Alberts Hoeksma en Anna Catharina Jans.
5. Klaaske Berends Mulder, geb. Grootegast 14 november, ged. 5 december 1802, ovl. aldaar 5 juli 1834, tr. Grootegast 24 juni 1829 Roelf Alberts Bosma, geb. Oostermeer 15 februari, ged. 17 maart 1805, studerende, zn van Albert Roelofs Bosma, schoolhouder, en Antje Coenraads Reeling.
6. Luitjen Klaassens Mulder, ged. Grootegast 6 juli 1805.
7. Klaas, volgt V bis.

- V. Lubbe Berents Mulder, geb. Grootegast 1 mei, ged. 29 mei 1796, landbouwer, ovl. aldaar 6 juli 1834, tr. Grootegast 12 juni 1828 Auktje Harms Lanting, geb. Westersand (Sebaldeburen) 21 augustus 1805, ovl. ?, dr van Harm Klasens Lanting en Bouwkje Kornelis Lijffering.

Uit dit huwelijk:

1. Bouwina Mulder, geb. Grootegast 19 september 1829.
2. Berend Mulder, geb. Grootegast 1 oktober 1832, ovl. Sebaldeburen 19 maart 1871, tr. Sietske Siebenga.

- V bis. Klaas Berends Mulder, geb. Grootegast 23 april, ged. 15 mei 1808, in 1846 grutter, in 1848 koopman aldaar, en daarna landbouwer te Sebaldeburen, tr. Grootegast 28 juni 1841 Reskje Simons Zijlstra, geb. Gerkesklooster 8 februari 1813, dr van Simon Rogchers Zijlstra en Joukje Jacobs van Dijk.

Uit dit huwelijk:

1. Wietske Mulder, geb. Grootegast 19 juni 1842.
2. Jouktje Mulder, geb. Grootegast 19 januari 1845.
3. Klaaske Mulder, geb. Grootegast 16 juni 1848.
4. Siemen Mulder, geb. Sebaldeburen 17 mei 1850.
5. Berend Mulder, geb. Sebaldeburen 4 februari 1859, ovl. aldaar in 1932, tr. Leentje Heuker, uit welk huwelijk de volgende kinderen: (a) Egbert; (b) Klaas; (c) Siemen; (d) Rinse en (e) Wietske.

In Register Feith 1810 nr. 2 is een kaart der plaatsen van BEREND LUBBES en POPKE HENDRIKS te Grootegast (nu nr. 288 kaartenkast). De reeds genoemde akte in Register Feith 1789, nr. 20, blijkt ook voor te komen in Rechterlijk Archief LXXIc deel 3. Gerke verkreeg o.a. de roggemolen te Marum en een behuizing (bakkerij), 2 banken in de kerk en 2 legersteden op het kerkhof, de halve plaats Aikemaheert enz.; Berent kreeg een heerd land, Yle Spijkstede genoemd te Grootegast, enz.

H.

Kwartierstaat van JACOB BUREMA (1872-1933), landbouwer te Nieuwolda

door Mevrouw J.G. Burema-Muller

1. Jacob Burema, geb. Nieuw-Beerta 16.10.1872, ovl. Haren 22.2.1933, tr. Beerta 4.5.1894 Asselina Essina Joling, geb. Nieuw-Beerta 9.2.1873, ovl. Groningen-Helpman 28.5.1958 (zie voor haar kwartierstaat: "Gruoninga", maart 1962).
2. Michiel Jans Burema, geb. Nieuw-Beerta 24.11.1841, ovl. aldaar 17.7.1888, tr. Beerta 22.5.1872
3. Aaltje Jacobs Leemhuis, geb. Nieuw-Beerta 15.1.1848, ovl. aldaar 20.1.1901.
4. Jan Michiels Burema, geb. Hoorn-Wedde 19.8.1813, ovl. Nieuw-Beerta 13.12.1... , tr.
5. Auke Hessels Detmers, geb. Westerlee 22.11.1809, ovl. Nieuw-Beerta 1886.
6. Jacob Pieters Dinkla Leemhuis, geb. Stapelmoor 30.12.1814, ovl. Nieuwe Schans 26.4.1884, tr. Beerta 22.5.1845
7. Metje Mennes Liefsting, geb. Vlagtwedde 11.2.1822, ovl. Nieuw-Beerta 28.2.1873.
8. Michiel Jans Burema, geb. Westerlee 27.12.1789, ovl. aldaar 16.12.1875, tr. Wedde 16.12.1810
9. Aaltje Edes Edens, geb. Wedde 15.9.1791, ovl. Westerlee 12.5.1839.
10. Hessel Sybolts Detmers, geb. Westerlee 9.10.1782, tr. Westerlee 24.5.1804
11. Trijntje Jans Burema, geb. Westerlee 11.11.1786, ovl. aldaar 1.5.1836.
12. Hendrik Roberts Leemhuis, geb. Stapelmoor 29.5.1790, ovl. Nieuwe Schans 15.6.1879, tr. Stapelmoor 16.12.1813
13. Hilje Jacobs Dinkla, geb. Bunderneuland 22.5.1787, ovl. Nieuwe Schans 1.11.1854.
14. Menne Berends Liefsting, geb. Vlagtwedde 1.7.1788, tr.
15. Aaltje Jans Pollingh, geb. Vlagtwedde 30.4.1797.
16. Jan Michiels Burema, geb. Westerlee 5.1.1735, ovl. aldaar 26.6.1821, tr. aldaar 16.11.1785
17. Grietje Jans, weduwe Jan Hendriks, geb. Nieuw-Beerta 15.7.1751.
18. Edo Alberts, geb. Wedde 18.11.1742, ovl. aldaar 4.8.1811, tr. aldaar 27.6.1788
19. Geertje Berends Tjabbes, geb. Wedde 27.2.1760.
20. Sybolt Hessels Detmers, geb. Westerlee 27.2.1739, ovl. aldaar 17.4.1819, tr. aldaar 15.7.1781
21. Dieuwertje Jans, geb. Noordbroek 28.3.1755, ovl. Westerlee 18.12.1808.
22. = nr. 16
23. = nr. 17
24. Hendrik Roberts Leemhuis, geb. Stapelmoor 20.11.1765, ovl. St. Georgiwald 31.8.1835, tr. St. Georgiwald 29.5.1789
25. Rixte Pannenburg, geb. Wymeer 11.4.1759, ovl. St. Georgiwald 7.1.1800.
26. Jacob Pieters Dinkla, te Stapelmoor.
27. Hilje Karsjens, geb. 24.3.1752.

28. Berend Mennes Liefsting, geb. Vlagtwedde 6.7.1731, tr. Vlagtwedde 17.4.1785
29. Meltien Heres Hazelhoff, geb. Vlagtwedde 22.5.1742.
30. Jan Lammert Pollingh, geb. Vlagtwedde 2.5.1773, tr. Vlagtwedde 23.10.1796
31. Geertruida Harms Sterenborg, geb. Onstwedde 24.5.1774.
32. Michiel Berends Burema, geb. Westerlee 28.7.1695, ovl. aldaar 1777, tr. aldaar 18.5.1721
33. Aucke Claesens, geb. Meeden 26.3.1699.
34. onbekend.
35. onbekend.
36. Albert Edes, tr.
37. Aaltje Meilofs.
38. Berent Geerts Tjabbes, tr. Wedde 11.5.1752
39. Freerkjen Karsjens, geb. Wedde 26.12.1730.
40. Hessel Sybolts Detmers, geb. Westerlee 26.7.1705, ovl. aldaar 7.9.1762, tr. Meeden .5.1750
41. Willemtien Jacobs, geb. Westerlee 1.5.1707, ovl. aldaar 1.3.1777.
42. Jan Pieters, tr.
43. Aafke Udes.
44. = nr. 32
45. = nr. 33
46. = nr. 34
47. = nr. 35
48. Robert Hendriks, geb. Kirchbochum 29.10.1733, tr. Stapelmoor 14.11.1764
49. Janna Frericks, geb. Bunde 10.8.1741.
50. Lucas Claassens Pannenburg, landbouwer te St. Georgiwald, geb. Weener 2.4.1716, tr. aldaar 17.5.1749
51. Anna Eltjes, geb. Weener 26.11.1719.
52. onbekend.
53. onbekend.
54. Karsien Tammes, geb. Zuidbroek 10.12.1716, tr. aldaar 31.8.1741
55. Frouwe Ottes, geb. Zuidbroek 1.12.1724.
56. Menno Berends Liefsting, geb. Vlagtwedde 8.11.1703, tr. aldaar 11.12.1729
57. Iekjen ten Hommelshuizen, geb. Vlagtwedde 18.11.1708.
58. Heere Derks Hazelhoff, geb. Vlagtwedde 7.10.1719, ovl. aldaar 3.5.1805, tr.
59. Geertje Jans Hommes, ovl. Vlagtwedde 2.2.1804.
60. Lammert Jans Polling, geb. Vlagtwedde 9.11.1752, ovl. aldaar 1783, tr. aldaar 1772
61. Grietje Mennes Liefsting, geb. Vlagtwedde 30.3.1745, ovl. aldaar 1783.
62. Harm Geerts Sterenborg, geb. Onstwedde 6.7.1744, tr. Vlagtwedde
63. Aaltje Jans ten Velthuis, geb. Vlagtwedde 31.5.1739.

- o -

In volgende afleveringen van "Gruoninga" zullen nog geplaatst worden de kwartierstaten Muller en Bouman, eveneens samengesteld door Mevrouw J.G. Burema-Muller te Nieuwolda, die daarbij tevens naging in hoeverre in deze kwartierstaten, met haar zoon Jacob Burema als uitgangspunt, sprake is van "kwartierherhaling" bij de 128 voorzaten van haar zoon. Na publicatie van de gehele reeks staten zullen wij aangeven, hoe dit hier het geval is.

Hierop vooruitlopende verzoekt Mevrouw Burema ons de lezers de volgende vraag voor te leggen: de in de kwartierstaat Bouman voorkomende Steije en Geert Onnes en de in de kwartierstaat Joling genoemde Sebo Onnes zijn kinderen van Onno Bartels en Elisabet Geerts. Menno Berends Liefsting en Grietje Mennes Liefsting zijn van dezelfde stam Liefsting.

Elizabet Geerts, de stammoeder van de familie Onnes, tekent een oude acte met hetzelfde huismerk als Griete Geerts, de stammoeder van de familie Burema. Bij de familie Burema leeft dit huismerk voort in het familiewapen. Allicht is dit huismerk vroeger door de familie Geerts gebruikt, omdat mij bij oude acten al vaak is gebleken dat één familie eenzelfde huismerk voert. Bewijzen ontbreken; ik heb ze nergens kunnen vinden.

Indien bij één der lezers hierover iets nader bekend is, zou ik gaarne daarover bericht ontvangen.

huismerk

wapen BUREMA

Mevr. J.G. Burema-Muller
Hoofdweg 77, Nieuwolda.

- o -

HEUNER, BRINKMAN, PEL en MANUËL

door A. de Vries

- HEUNER: 1. Esse Heuner, geb. Blijham 7 jan 1815, tr. Scheemda 5 mrt 1839 Evert Willems Ploeger, geb. Noordbroek 5 mrt 1806.
2. AEmilius Heuner, geb. Brake (Dl) 22 mei 1778, tr. Beerta 8 dec 1814
3. Naantje Jans Kroeze, geb. Blijham 21 jan 1787.
4. Jurjen Heuner, tr.
5. Doortje Teopold.

BRINKMAN: Martha Brinkman, geb. Muntendam .. apr 1856, is een dochter van
Eberhard Friedrich Brinkman, geb. Essen (Dl) 1819, ovl. 3 febr 1875, en van Elizabeth Jans Drenth.
Wie weet, waar het echtpaar Brinkman-Drenth getrouwd is?

- PEL: 1. Maria Sophia Pel, geb. Ambt Hardenberg 1844/5, tr. Winschoten 7 aug 1867
Franciscus Henderikus Nuninga, geb. Winschoten 1836/7.
2. Zacharias Johannes Pel, dozenmaker, geb. Bunde (Dl) 12 febr 1800, tr.
3. Maria de Bruin (ook Verhoet), geb. Ulft (Gelderland) 1809/10.
4. Jan Pel, geb. Bunde Dl (?) 26 sept 1773, tr.
5. Aaltje Harms, geb. 1771, vermoedelijk te Midwolda (Old.)

- MANUËL: 1. Janna Jans Manuel, ged. Veendam 13 sept 1772, tr. aldaar 23 dec 1794 Jan Geerts Vegter, ged. Veendam 22 dec 1765.
2. Jan Kristiaans, ged. Veendam 12 apr 1744, tr. aldaar 31 dec 1769 met
3. Grietje Harms.
4. Kristiaan Manuels, van Tekelenborg, tr. Veendam 2 juni 1743
5. Pietertje Ottens, van Wildervank.
6. Harm Jans Pinxterboer.

- o -

ZOUTKAMPER MIDDENSTANDSGESLACHTEN

door P.J. Ritsema

I

DAVIDS

Het zal de aandachtige lezer van mijn artikelreeks onder de naam "Zoutkamper Vissersgeslachten" zijn opgevallen dat daarin bijna geen personen voorkomen, die een ambacht uitoefenden of uitoefenen. Alhoewel hierin na 1900 enige verandering is gekomen, telt Zoutkamp momenteel nog geen enkel geslacht dat als neringdoende daar van ouder op ouder gewoond heeft. De geslachten, die wij thans als "middenstandsgeslachten" aanmerken, zijn te Zoutkamp steeds van elders gekomen. Andere zijn naar elders getrokken, terwijl er ook zijn, waarvan de nakomelingen tot een andere staat des levens zijn overgegaan. De geslachten, die thans te Zoutkamp als middenstandsgeslachten zijn aan te merken, zoals Brands (fabrikant van zeemosartikelen), Bolt (bakker), Nienhuis (molenaar), Lindemuller (manufacturier), Ozinga (bakker), Stoutmeyer (huisschilder) en de Vries (bakker) zijn alle van elders gekomen ofschoon enkele reeds enkele generaties te Zoutkamp gevestigd zijn. Met welwillende medewerking van de redactie hoop ik in de loop van de tijd in "Gruoninga" een overzicht te kunnen geven van de na te noemen geslachten, te weten: DAVIDS (bakkers), KAMPINGA (bakkers), KNIPHUIZEN (timmerlieden), SNIJDERS (kleermakers) en STOUTMEIJER (kleermakers en huisschilders).

Allereerst wil ik dan het geslacht DAVIDS bespreken. Dit is oorspronkelijk afkomstig van Nieuwe Pekela. Echter is het mij helaas niet gelukt de stamreeks aldaar ver op te voeren en wel door na te noemen omstandigheden.

Op 19 maart 1797 huwden in de Hervormde kerk te Vierhuizen KOERT JANS, van Nieuwe Pekela, en MARTJE JANS, van Zoutkamp. Koert Jans was toen bakkersknecht bij Klaas Lubberts, die later de naam KAMPINGA aannam. Koert Jans stierf in 1850 als DAVIDS. Zijn vóór 1811 geboren kinderen werden onder patronym gedoopt, terwijl zijn drie na 1811 geboren kinderen eveneens de naam DAVIDS voerden. In de overlijdensacte van Koert Jans DAVIDS staat, dat hij te Nieuwe Pekela is geboren, dat hij bij overlijden 77 jaren oud was en dat de namen van zijn ouders aan de aangevers niet bekend waren. Uit het Hervormde Doopboek van Nieuwe Pekela blijkt, dat aldaar op 3 augustus 1772 werd geboren en op 16 augustus 1772 werd gedoopt: Koert, zoon van Jan Hendrik Davids en Jantje Hendrix. Hieruit blijkt dus, dat in zijn familie de achternaam DAVIDS reeds vóór 1811 werd gevoerd.

Op 30 juni 1765 huwden te Nieuwe Pekela de weduwnaar Jan Hendrix en Jantje Hendrix. Ofschoon er bij aangetekend staat, dat zij van Nieuwe Pekela waren, heb ik hun doop aldaar niet gevonden. Uit een acte van de Burgerlijke Stand dier gemeente dd. 16 januari 1818 blijkt dat aldaar op genoemde datum overleed JAN Hindriks DAVIDS, geboren aldaar, oud 92 jaren, weduwnaar, van beroep bezembinder, wonende in het Werkhuis, waarvan de binnenvader, Jan Klaassens Zwiers, aangifte deed. In opgamelde acte staan geen namen van de ouders. Uit het doopboek van Nieuwe Pekela blijkt, dat aldaar op 16 februari 1726 is gedoopt JAN, zoon van Hendrik Jans en Grietien Sikkes. Dit kan dus zeer wel de grootvader van vorengenoemde Jan Hendrix Davids geweest zijn. Aangezien echter de ontbrekende schakel voorlopig niet te bewijzen is, zullen wij dit overzicht aanvangen met laatstbedoelde. De vele personen met de naam DAVIDS, voorkomende in de klappers op de acten van de Burgerlijke Stand van Nieuwe Pekela en omliggende gemeenten heb ik niet in dit onderzoek betrokken.

Dit overzicht vangt dan aan met:

Eerste geslacht

1. JAN Hendrix DAVIDS, tr. Hervormde Kerk Nieuwe Pekela
30.6.1765
JANTJE HENDRIX.

Beider doop kon niet worden vastgesteld. In het huwelijksregister staat, dat Davids weduwnaar was; echter is de naam van zijn eerste vrouw niet aangetekend.

Tweede geslacht

2. KOERT Jans DAVIDS, geb. Nieuwe Pekela 3.8.1772
bakker ovl. Zoutkamp 18.2.1850
tr. Vierhuizen 19.3.1797
MARTJE Jans BUIS, geb. Zoutkamp 12.5.1776
ovl. aldaar 29.10.1841
dochter van Jan Gerrits Buis en Anje Jans.
(zie voor haar geslacht "Gruoninga" dec. 1961)

Derde geslacht

3. JANTJE Koerts DAVIDS, ged. Vierhuizen 24.12.1797
ovl. Zoutkamp 11.11.1839
tr. Ulrum 13.7.1816
JAN Martens VISSER, geb. Zoutkamp 16.6.1773
zeeman ovl. Hamburg 23.12.1836
om 6 1/2 uur
begr. Hamburg, Marien-Magdalenen Friedhof, zoon van Marten Roelfs Visser en Tjaarke Jans.
(wordt vervolgd)

- o -

De uitslag van de Woensdag 11 april gehouden Radio-competitie "Da's voor de kas" was 88 punten voor Vlissingen en 68 voor de N.G.V. Groningen.

- o -

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling
Redactiesecretariaat en Administratie: T. Balk, Eyssoniusstraat
15, Groningen
Abonnementsgeld: voor leden van de N.G.V. f 2,50, voor niet-
leden f 3,50 per jaar, te storten op postrekening
1 01 94 84 van de Penningmeester van "Gruoninga" te
Loppersum

8e jaargang - nummer 5 - mei 1962

=====
Nog eens "KWARTIERVERLIES ?"

De vraag, of men al of niet van kwartierverlies mag spreken, en in welk geval men dat soms mag doen, verdient nog enige aandacht, omdat we er nog niet uit zijn.

Allereerst moet ik wijzen op een ongelukkige fout op blz. 12 r. 7 v.o. in het vorige nummer (= februari 1962, red.). Daar staat: "Bij verwantschap der ouders ontstaat geen kwartierverlies"; lees: "geen kwartierstaatverlies". Kwartierverlies ontstaat er m.i. in dat geval wel. Ik heb twee overgrootouders "verloren" en heb er maar zes. De heer Roemeling wijst in dit verband op verschillende afstammingslijnen. Dat mag gelden tot mijn overgrootouders, maar dan houdt dat verschil toch ook op. Zo heb ik in elk geval vier betovergrootouders "verloren". Door herhaling kan ik in mijn kwartierstaat dat verlies weer aanvullen. Dan krijg ik dus inderdaad kwartierherhaling. Ik acht dit een gelukkige term: door kwartierherhaling wordt het kwartierverlies in de kwartierstaat opgevangen.

De door mij genoemde kwartierverduistering wil ik geen "kwartierverlies" noemen, zoals de heer Roemeling meent. Ik schreef "in dezen is er dus verlies". "In dezen", d.i. in de kwartierstaat, niet in de kwartieren. Deze kwartieren (personen, die mijn afstamming uitmaken) zijn er, maar ik kan er geen staat van maken. Er is dus hier geen kwartier "verloren", zoals bij verwantschap der ouders.

Mijn konklusie is: men moet de term "kwartierverlies" vervangen door "kwartierherhaling" en "kwartierverduistering", wanneer men het heeft over de kwartierstaat.

I. Hamming.

Naschrift:

De discussie kan worden gesplitst in twee delen: die over het geval, waarin wij zouden spreken van "kwartierherhaling", en die over het geval van de "kwartierverduistering" of het "kwartierverlies". Aan de hand van de ingekomen reacties van Ds Hamming en de Heer de Vries kunnen we vaststellen, dat het eerste geval geen moeilijkheden

meer oplevert; over de wenselijkheid de term "kwartierherhaling" in te voeren, blijkt wel overeenstemming te bestaan. Laten we hopen, dat ook elders hieromtrent dezelfde opvattingen heersen, opdat aan het gebruik van de foeilelijke term "kwartierverlies" voor dit geval een spoedig einde komt.

Rest ons het tweede punt. Hoewel wij het met de redenering van Ds Hamming over dit geval in zoverre niet eens kunnen zijn, dat hij nogmaals de term "verloren" gebruikt, in geval van verwantschap der ouders, voelen wij zeer veel voor zijn voorstel, hier van "kwartierverduistering" te spreken. Het woord "verduistering" moge in het maatschappelijk verkeer een enigszins wrange bijsmaak hebben, hier is dit begrip toch wel op zijn plaats, aangezien de identiteit van de onderhavige persoon in de duisternis der anonimiteit verdwenen is of, zo men wil, verloren is gegaan. De term "-verlies" is hier dus wel bruikbaar, mits we daarbij vooropstellen, dat de persoon, die hier in de kwartierstaat past, zeer wel heeft bestaan, zij het dan, dat we zijn naam niet kennen. Men kan in de redenering nog verder gaan en onderscheid maken tussen de gevallen, waarbij van onwettige geboorte sprake is, en waarbij in het ene geval de vader wel, in het andere geval echter niet bekend is. Zou het niet mogelijk zijn, de door Ds Hamming voorgestelde term "-verduistering" van toepassing te verklaren op het eerste geval, terwijl in het tweede geval de term "-verlies" gebezigd zou kunnen worden? In het eerste geval is er officieel geen sprake van een kwartier (de term hier niet gebruikt in de zin, waarin Ds Hamming het citeert, maar meer in heraldisch opzicht), doch uit de nevelen der historie komt toch de identiteit van de vader naar voren. In het tweede geval is deze in het geheel niet meer vast te stellen; biologisch is er weliswaar "geen man overboord", maar zijn kwartier is voor ons verloren gegaan. Door deze splitsing kunnen we de verschillende voorgestelde termen gebruiken, naar gelang van het aan de orde zijnde geval.

O.D.J. Roemeling

- o -

HET GESLACHT HAMMING

II

De drie zoons van Willem Hamming zijn naar de stad Groningen getrokken en hebben daar het burgerrecht verkregen; Willem zelfs het grootburgerrecht. Alle drie hebben in de Stad een vrouw gevonden.

Ia. WILLEM HAMMING (ovl. 1673), tr. 1631 Lubbetjen Jacobs, wed. Hendrick Jansen Flugge; tr. 1649 Fennetyen Harmens, wed. Geert Hendriks Pott. Er zijn geen kinderen.

Willem Hamming is slachter in de Guldenstraat, evenals tevoren Hendrick Flugge. Hij was hopman bij het burger-regiment en lid van de Gezworen Meente.

Fennetyen Harmens is een dochter van de Boumester Harmen Frenicks (Wantscheer) en Asselle Crans (zie Gruoninga, mei en oktober 1958).

Ib. JACOB HAMMING, tr. 1631 Aeltyen Allers, wed. Cornellis Popkens. Er zijn geen kinderen nagelaten.

Hij is schuiten-schuiver en voerman en treedt op als Olderman.

Ic. ARENT HAMMING (ovl. voor 6 febr. 1668), tr. 1634 Jantien Michels (ovl. voor 1672).

Kinderen: Adriana en Willem.

Hij is slachter en woont ten Noorden van de A-kerk op de hoek Lamme Huiningestraat (tegenwoordig A-kerkstraat). Hij is Olderman.

Een broer van Jantien Michiels, Luitien Michiels van Dalen, en zijn huisvrouw Jantien Lamberts Epping laten een testament na, waarin vele verwanten worden genoemd.

- IIa. Simon Gerrits van der Laan (ovl. voor 1667) tr. 1656 met ADRIANA HAMMING (ovl. voor 1667). Hij is eerst gehuwd geweest met Elteke Hoysema. Uit beide huwelijken zijn kinderen.
Ze wonen eerst bij de Visscherspijpen, later in de Guldenstraat.
- IIb. WILLEM HAMMING (ovl. 1692/1693), tr. 1660 te Noordlaren met Catharina Jacobs Munningh uit Groningen.
Kinderen: Arnoldus (Arent), Jan (ook wel Jan Vuist), Michiel, Johanna en Margrete.
Willem Hamming volgt zijn vader op als slachter. Hij is hopman bij het burger-regiment en voogd van het Aduardergasthuis, waar hij een glas-in-lood raampje laat aanbrengen met familiewapen (thans in het Museum van Oudheden).
Catharina Munningh is een dochter van hopman Jacob Munningh en Grietje Vuust, dochter van hopman Johan Fuust en Aeltien Crans, die een zuster is van Asselle Crans (zie Ia).
- IIIa. Arent Simons van der Laan (1657-1700/1701), tr. 1680 met Catharina Jans Wedda (ovl. voor november 1699).
Hij is provincie-bode en woont in de Pelsterstraat.
- IIIb. Jurrien Hindrix te Emden huwt Elteke (Elena) Simons van der Laan. Ze wonen in Emden.
- IIIc. Peter Jans Groustra, tr. 1677 Jantien Simons ter Laan.
Ze wonen te Groningen. In 1724 leeft ze daar als weduwe.
- IIId. ARENT Willems HAMMING, tr. 1682 te Fransum met Gesien Garbrants, weduwe van Peter Jans op Nijenhuis te Fransum.
Over dit echtpaar en hun nageslacht een volgende keer.
- IIIe. MICHIEL Willems HAMMING (1669-1700), tr. 1692 met Maria Hindriks Muellenkamp van Eelde.
Hij volgt zijn vader op als slachter; later in de Turftorenstraat. In 1708 worden de kinderen Aaltjen, Willem en Gesina in het Burger-weeshuis opgenomen. De moeder zal dan ook gestorven zijn. Deze hertrouwde in 1702 met Johannes Keyser, uit welk huwelijk nog drie kinderen werden geboren.
- IVa. Gerardus Arents (Arnolds) van der Laan (1680-1708), tr. 1704 met Grietje Stevens Vos.
Zij hertrouwde in 1712 met de chirurgijn Harmannus Numan, die weer hertrouwde met Catharina Hofman.
- IVb. Jannes Luppes uit de Pekel A tr. 1708 met Adriana Arents van der Laan (1685 - na januari 1753).
Hij heeft eerst een aandeel in de scheepswerf bij de Kranepoorte, is later koopman. Ook is hij Olderman.
- IVc. Wilhelmus Arents van der Laan (1695 - voor februari 1772), tr. 1725 met Maria Wilhelms Wedda.
Hij is chirurgijn aan de Vischmarkt.
Hun zoon Arnoldus is predikant te Scharmer.

- IVd. WILLEM Michiels HAMMING (1696-1774), tr. 1725 met Lucretia Derks Colers.
Hij is eerst slachter, daarna commies en woont dan in de Kostersgang. Ook is hij Olderman.
- Va. Arnoldus Gerardus' van der Laan, tr. 1731 met Catharina Harmannus' Idema.
Het geslacht van der Laan heb ik verder niet nagespeurd.
- Vb. Geert Potter van Bellingwolde tr. 1760 met MARIEKE Willems HAMMING (1731-1781).
Hij is kruidenier in de Kostersgang.
Zij hertrouwt in 1770 met Philippus Leeker.
Uit beide huwelijken zijn kinderen geboren.
- VI. Willem Hamming Potter (1764-1812), tr. 1789 met Aurelia Theodorus' Dieterman (1767-1805).
Hij is schoolmeester. Kinderen hebben ze niet.

I. Hamming.

- o -

Kwartierstaat van Mevrouw J.G. BUREMA - MULLER (geboren 1894)

- Jantje Gezine Muller, geb. Nieuwolda 16.8.1894, tr. aldaar 25.11.1919 met Michiel Burema, geb. Nieuwolda 16.1.1896.
- 1. Hermannus Benno Muller, geb. Finsterwolde 3.7.1869, ovl. Nieuwolda 21.7.1929, tr. Beerta 4.5.1893 met Elizabeth Bouman, geb. Beerta 25.7.1865, ovl. Nieuwolda 20.4.1939.
- 2. Pieter Menzes Muller, geb. Finsterwolde 27.1.1823, ovl. aldaar 29.8.1898, tr. aldaar 28.8.1865 met
- 3. Geessien Heddema, geb. Finsterwolde 10.12.1839, ovl. aldaar 14.2.1923.
- 4. Roelf Jans Muller, geb. Finsterwolde 15.5.1787, ovl. aldaar 25.2.1862, tr. Blijham 9.5.1820 met
- 5. Grietje Pieters Starke, geb. Blijham 20.3.1795, ovl. 18.9.1828.
- 6. Hermannus Benno Heddema, geb. Finsterwolde 11.7.1802, ovl. aldaar 1.7.1841, tr. Beerta 12.10.1824 met
- 7. Geessien Engel Engelkes, geb. Stadsnieuwepolder, Nieuw-Beerta 19.8.1803, ovl. Finsterwolde 6.2.1867.
- 8. Jan Simon Muller, geb. Midwolda 2.4.1751, ovl. aldaar na 1820, tr. aldaar 22.10.1778 met
- 9. Sara Ockes Joling, geb. Midwolda 31.10.1750, ovl. 20.3.1803.
- 10. Pieter Menzes Starke, geb. Blijham 5.6.1763, ovl. aldaar 21.5.1835, tr. aldaar 4.4.1792 met
- 11. Aaltjen Hilverts Klein, geb. Vriescheloo 25.11.1774, ovl. Blijham 22.7.1807.
- 12. Fokko Heddema, geb. Finsterwolde 19.1.1766, ovl. aldaar 6.7.1810, tr. aldaar 6.7.1810 met
- 13. Wendel Geerts Busscher, geb. Nieuw-Beerta 4.5.1772, ovl. Finsterwolde 24.6.1849.
- 14. Engel Pieters Engelkes, geb. Nieuw-Beerta 23.2.1766, ovl. aldaar 28.8.1828, tr. Bellingwolde 7.7.1797 met
- 15. Hendrikjen Alberts Koerts, geb. Hamdijk, ovl. Nieuw-Beerta 19.8.1823.

16. Simon Hartwich Müller, geb. Wendlinghausen, ovl. Midwolda 4.9.1781, tr. aldaar 12.5.1743 met
17. Johanna Schwartzold, geb. Haren 5.4.1718, ovl. Midwolda 9.3.1785.
18. Ocko Oewes Joling, geb. Midwolda 10.7.1701, tr. Nieuwolda 21.8.1729 met
19. Lutgert Jans Klimp.
20. Menzo Abels, geb. Blijham 12.3.1728, tr. Blijham 27.5.1751 met
21. Grietje Geerts Starke, geb. Blijham 18.3.1723.
22. Hilvert Berents Klein, geb. Vriescheloo 1.2.1717, ovl. aldaar 28.1.1793, tr. aldaar 10.3.1769 met
23. Albertje Boelmans, geb. Vriescheloo 20.6.1725, ovl. aldaar 22.11.1799.
24. Benno Heddema, geb. Delfzijl 29.6.1732, ovl. Finsterwolde 1784, tr. aldaar 16.4.1764 met
25. Grietje Harms, ovl. Finsterwolde .11.1781.
26. Geert Eilderts Busscher, geb. Nieuw-Beerta 26.10.1738, ovl. aldaar 16.9.1810, tr. aldaar 24.4.1764 met
27. Marieke Hannes, geb. Nieuw-Beerta 10.8.1732, ovl. aldaar 28.5.1795.
28. Pieter Jans, tr. Vriescheloo 13.5.1764 met
29. Naantje Engelkes, geb. Vriescheloo 18.10.1733.
30. Albert Jurjen Koerts (Jurriens), landbouwer op de Stadspolder, tr. Pekela 1776 met
31. Geessien Egbertje Jans.
32. onbekend.
33. onbekend.
34. Roeleff Sickes Schwartzold, geb. Bunne 24.5.1681, ovl. Haren 20.9.1734, tr. aldaar 15.10.1713 met
35. Hillegien Pieters, geb. Haren 1695, ovl. aldaar 8.12.1734.
36. Ouwe Ockes Joling, geb. Blijham 20.12.1668, tr. Midwolda 1697 met
37. Jantien Sijpkens, geb. Midwolda 1670.
38. Jan Hendriks Klimp, te Nieuwolda, tr.
39. Sybregt Peters.
40. Abel Jans, tr. 1704 met
41. Tjaeckje Aaldriks, geb. Blijham .12.1679.
42. Geert Berends Starke, tr. Blijham 5.5.1715 met
43. Rixte Egges.
44. onbekend.
45. onbekend.
46. Olert Boelman, tr. Vriescheloo 1732 met
47. Frouke Tammes.
48. Abel Fockes, tr. Delfzijl 13.5.1731 met
49. Johanna Heddema.
50. Harm Hendriks, geb. Winschoten 12.7.1705, tr. Finsterwolde 6.11.1733
51. Anke Joesten, geb. Finsterwolde 5.12.1704.
52. Eilard Jans, geb. Nieuw-Beerta 27.1.1709, tr. aldaar 27.4.1732 met
53. Riewen Aldriks, geb. Nieuw-Beerta 28.1.1703, ovl. aldaar 7.8.1795.
54. Hanno Pieters, tr. Nieuw-Beerta 8.7.1725 met
55. Etjen Andries.

56. Jan Ritzes, tr. Midwolda 2.2.1730 met
57. Geessyn Peeters.
58. Engel Engelkes Brouwer, geb. Vriescheloo 1698, ovl. aldaar 1.9.1771, tr. met
59. Anna Berents, geb. Blijham 25.3.1703, ovl. Vriescheloo 3.4.1751.
60. Jurjen Koerts, koopman te Oude Pekela, geb. 24.7.1702, tr. met
61. Hendrikje Alberts, geb. Nieuwe Pekela 2.3.1718, ovl. 21.6.1796.
62. Jannes Egberts, tr. met
63. Hillechyn Hendrix.

J.G. Burema-Muller.

- o -

ZOUTKAMPER MIDDENSTANDSGESLACHTEN

D A V I D S (II)

door P.J. Ritsema

Kinderen van Koert Jans Davids en Martje Jans Buis (vervolg):

4. ANJE KOERTS, gedoopt te Vierhuizen 4.7.1799.
5. JAN Koerts DAVIDS, geboren te Zoutkamp 14.1.1802, ovl. aldaar 18.12.1839, gehuwd te Ulrum 23.4.1826 met
EIKE Freerks NIENHUIS, geb. Ulrum 7.5.1802, ovl. Zoutkamp 1.9.1827, dochter van Freerk Klasens Nienhuis en Janna Hulshoff. gehuwd Ulrum IIe 29.11.1828 met
KORNELISKE Reinders DE MAAR, geb. Maarslag 27.12.1802, gedoopt te Wehe 2.1.1803 als dochter van Reinder Tonnis de Maar, landbouwer te Maarslag, en Jantje Wijbrands van Dijken. gehuwd Ulrum IIIe 6.7.1833 met
GRIETJE Reinders DE MAAR, geb. Maarslag 30.3.1807, gedoopt te Wehe 12.4.1807, zuster van vorengenoemde.
Davids was oorspronkelijk schippersknecht en als zodanig voer hij op het schip van Roelof Jans Loots en was hij op 27.11.1826 getuige van diens verdrinken nabij Rottumeroog. Blijkbaar heeft dit zijn liefde voor de zee bekoeld, want in 1828, bij zijn tweede huwelijk blijkt hij bakkersknecht te Vierhuizen te zijn. Bij de geboorte van zijn dochter Antje in 1842 is hij binnenschipper en woont hij te Warfhuizen, vanwaar hij later weer als schippersknecht naar Zoutkamp trok.
6. HENDRIK Koerts DAVIDS, geb. Zoutkamp 12.4.1804, ovl. aldaar 22.5.1823, ongehuwd; bakkersknecht.
7. BEREND Koerts DAVIDS, geb. Zoutkamp 25.9.1810, ovl. aldaar 25.5.1871, gehuwd te Ulrum op 28.2.1835 met
MARTJE Arends VISSER, geb. Zoutkamp 11.8.1804, ovl. aldaar 23.11.1863, dochter van Arend Jacobs Visser en Aaltje Ewolds.
Davids was bakker te Zoutkamp.
8. PETRUS Koerts DAVIDS, geb. Zoutkamp 8.11.1812, ovl. ?, gehuwd te Groningen 14.4.1842 met
FENNA Geerts GLAUDEE, geb. Bedum 1.4.1816, ovl. Zoutkamp 10.2.1847, dochter van Geert Pieters Glaudee, in leven smid te Bedum en ovl. aldaar 25.10.1825, en Nantje Alberda, ovl. te Bedum 1.1.1827.
Davids was lang 1 el, 6 palm, 4 duim en 6 streep en had blauwe ogen en blond haar, blijkens de bijlagen van zijn huwelijksacte.
Hij was bakker te Groningen.

9. GERRIT Koerts DAVIDS, geb. Zoutkamp 21.11.1816, ovl. aldaar 7.10.1871, gehuwd te Ulrum 2.3.1848 met
MARTJE Jans BUIS, geb. te Zoutkamp 30.1.1809, ovl. aldaar 5.4.1899.
Davids was visser te Zoutkamp en had geen kinderen.
10. HARM Koerts DAVIDS, geb. Zoutkamp 5.11.1819, ovl. aldaar 12.3.1882, gehuwd te Ulrum 22.11.1849 met
11. JACOBINA Roelfs FABER, geb. Baflo 17.5.1818, ovl. Zoutkamp 26.12.1898, dochter van Roelf (Frederikus) Faber, dagloner te Leens, en Stijntje Jans Helder.
Davids was bakker te Zoutkamp.

Vierde geslacht

Kinderen van 5 uit diens derde huwelijk:

11. KOERT Jans DAVIDS, geb. Zoutkamp 30.10.1837, ovl. verm. Zuurdijk, gehuwd te Leens 3.2.1862 met
WILLEMINA DE VRIES, geb. te Vliedorp 8.11.1838 als dochter van Bouke Sietzes de Vries, landarbeidster aldaar.
Davids was dagloner te Zuurdijk.
12. JANTJE Jans DAVIDS, geb. Ulrum 24.7.1839.
13. ANTJE Jans DAVIDS, geb. Warfhuizen 4.1.1842, ovl. ?, gehuwd Leens 26.5.1870 met
LEENDERT Broers VISSER, geb. Leens 13.11.1834, binnenschipper, zoon van Broer Jans Visser en Jantje Leenderts Stoutmeijer (Pieterburen), kleinzoon van Jan Broers Visser en Saartje Wessels Zuidema (Zoutkamp), achterkleinzoon van Broer Heres en Antje Harms. Broer Heres was een zoon van Here Broers en Nieske Jans. Here (geb. 1709) was een zoon van Broer Heres en Aaltje Lubberts, die omstreeks 1685 geboren zullen zijn.

Kinderen van 7:

14. KOERT Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 26.3.1832, ovl. Vierhuizen 1.3.1902, gehuwd te Ulrum 7.8.1861 met
HARMANNA Johannes PILON, geb. Zoutkamp 6.8.1830, ovl. Vierhuizen 24.1.1891, dochter van Johannes Jeremias' Pilon en Trijntje Harms Zaagman, kleindochter van Jeremias Johannes' Pilon en Lijsbeth Gerlofs Poelman, achterkleindochter van Johannes Jeremias' Pilon en Fennegien Jans Bol. Johannes was vermoedelijk een zoon van Jeremias Pilon en Trijntje Wijpkens, die omstreeks 1750 te Ulrum woonden.
Davids was kooiker op het eiland Schiermonnikoog en nabij Vierhuizen (zie het boek: "De Westpolder", blz. 200, zijnde een in 1960 uitgekomen jubileumboek van genoemde polder door de heer J.S. van Weerden).
15. AALTJE Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 5.1.1834, ovl. aldaar 3.3.1853.
16. JANTJE Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 16.1.1836, ovl. aldaar 29.4.1915, gehuwd te Ulrum 26.2.1868 met
BIEUWE Menne's VELLENGA, geb. Zoutkamp 18.11.1813, ovl. aldaar 17.5.1891, zeevisser, zoon van Menne Klasens Vellenga (zie voor deze familie "Gruoninga", febr. 1959) en Bieuwke Pauwels Spanjer (zie hiervoor "Gruoninga", jan. 1959).

17. AREND Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 23.11.1838, ovl. aldaar 20.5.1876, gehuwd te Ulrum 18.3.1874 met
HILJE Luitjes HOFMAN, geb. Ulrum 21.9.1839, dochter van Luitje Hofman en Jantje Jacobs Mennes.
Davids was bakker te Zoutkamp.
18. MARTJE Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 11.2.1842, ovl. te ?, gehuwd te Ulrum 13.11.1867 met
THIJS Jans DIJKHUIS, geb. Zoutkamp 15.6.1821, landbouwer nabij Zoutkamp, ovl. aldaar 29.6.1875, zoon van Jan Thijs Dijkhuis en Dina Pieters Smit, kleinzoon van Thijs Geerts en Geeske Tjaards (zie voor zijn geslacht "Gens Nostra" 1961, blz. 202).
gehuwd Iie Ulrum 3.9.1879 met
RITSE LANDMAN, rietdekker, geb. Wehe 18.4.1843, uit welk huwelijk op 21.11.1881 te Zoutkamp een zoon Berend Landman werd geboren.
Het gezin emigreerde later naar Noord-Amerika.
19. ANJE Berends DAVIDS, geb. Zoutkamp 4.10.1844, ovl. aldaar 28.9.1928, gehuwd te Oostdongeradeel 31.1.1879 met
AREND Harms PILON, geb. Zoutkamp 5.8.1829, als zeeloods overleden te Oostmahorn 20.5.1896, zoon van Harm Arends Pilon en Iepke Lucas Klomp, kleinzoon van Arend Jacobs Pilon en Anje Jeremias Pilon; laatstgenoemde, wier man eveneens de naam Pilon aannam, was een dochter van Jeremias Pilon en Trijntje Wijkkes, genoemd onder 14.
Het huwelijk was kinderloos.

Kinderen van 8:

20. MARTJE Petrus DAVIDS, geb. Groningen 1.3.1844, ovl. Vierhuizen 15.4.1845.
21. MARTJE Petrus DAVIDS, geb. Zoutkamp 27.11.1846.

Kinderen van 10:

22. KOERT JAN Harms DAVIDS, geb. Zoutkamp 17.11.1850, ovl. Niekerk (U) 29.4.1901, huwt te Ulrum 1.7.1874 met
JANTJE Berends HES, geb. Zuidhorn 29.6.1850, ovl. Niekerk 16.4.1901, dochter van Berend Wiert's Hes en Egbertje Jacobs Zantinga, en kleindochter van Wiert Jans Hes en Annigjen Jans.
Davids was eerst schippersknecht te Zoutkamp en later dagloner te Niekerk.
23. ROELF Harms DAVIDS, geb. Niekerk 4.2.1855, ovl. aldaar 1.9.1855.
24. ROELF Harms DAVIDS, geb. Niekerk 9.2.1858, ovl. Zoutkamp 1.3.1907, gehuwd Ulrum Ie 24.4.1886 met
ANJE Lammerts HUIZINGA, geb. Zoutkamp 7.3.1860, ovl. aldaar 16.11.1898, dochter van Lammert Huizinga, kuiper te Zoutkamp, en Catharina Maria Wolthuis.
gehuwd Iie te ? met
ANJE GROENENDAL, geb. Uithuizen 30.10.1866, die op 8.11.1928 werd afgeschreven naar Zuidlaren.
Davids was dagloner.

(wordt vervolgd)

- o -

COPIE is als altijd hartelijk welkom aan het adres van de Redactie!

Gruoninga

Mededelingenblad van de afdelingen Groningen en
Winschoten der Nederlandse Genealogische Vereniging

Redactie: T. Balk, F. Renssen en O.D.J. Roemeling
Redactiesecretariaat en Administratie: T. Balk, Eyssoniusstraat 15,
Groningen

Abonnementsgeld: voor leden van de N.G.V. f 2,50, voor niet-leden f
3,50 per jaar, te storten op postrekening nr 1 01 94 84
van de Penningmeester van "Gruoninga" te Loppersum.

8e Jaargang - nummer 6 - juni 1962

=====

Notities betreffende de familie VAN HUIS

Enige nazaten van LUITJE JANS en ANNEKE HARMS

onder de "Clockslagh van Garmerwolde"

door
G.A. Brongers

Alweer enige tijd geleden werd onder mijn berusting gesteld een kleine collectie oude acten en andere bescheiden omvattende het tijdsbestek 1683 - 1857. De daarin vermelde gegevens werden door mij in het kort samengevat zonder toetsing door nader onderzoek. Het betreft vooral een boerderij aan de Bovenrijgsterweg onder Ten Boer en wel de tweede rechts, komende van Thesinge.

Het oudste stuk is een op perkament getekende kaart, gemaakt in opdracht van J. Gruis door de "Ingenieur en Geadmitt. Lantmeeter Arendt de Vrieze" en is gedateerd 11 May 1683. De grootte werd tweemaal vastgesteld en wel bij eerste meting op 60 1/4 gr., 18 vierkante roeden, 61 voeten en 98 duimen, terwijl de tweede meting kwam op 59 1/2 gr., 38 vierkante roeden, 19 voeten en 76 duimen.

Op 6 Junij 1722 compareren Harm Luities, Jan Harmens, Evert Reinders en Willem Alberts. De laatstgenoemde drie als voormonden en voogden over de nagelaten kinderen van wijlen Luitien Jans en Anneke Harms. Zij verkopen aan Hindrik Aalfs "haere Behuisinge met Groninger Schuire ... staende en gelegen tot Garmerwolde met de Beklemminge van 51 Grasen Landts En dat voor de summa van 550 Car. Gl. ... terwijl voor de tijt van 6 jaren de 51 Grasen worden verhuirt voor ijder Gras Twee Car. Gl. aanvangende Gregorij 1722 en eindigende op Gregorij 1728."

Op 8 Maij 1747 compareren Eghbert Hofste en Etjen Harrems te Groningen, die verkopen aan Claas Everts en Geertjen Harms 8 1/2 grasen Lands onverschiden in Een Heerdt Lands groot 55 grasen onder de klock-

slag van Garmerwolde hebbende tot swetten ten noorden de Provincie, ten oosten de Waterlosinge, ten zuijden de Heer Hertoghe van Feringa en ten westen 't Geweijde, alles voor de summa van 538 Car. gl., Frederick Pieters en Anje Jans onder Lellens zijn borgen. De hier opgegeven oppervlakte van 55 grasen moet vermoedelijk 51 zijn. Tellen we namelijk de vorige 51 grasen op met de hier verkochte 8 1/2, dan krijgt men de eerder vermelde 59 1/2 gras.

Op 29 Maij 1759 comparereren Cornellis Jans te Ten Bour en Claas Everts met zijn vrouw Geertje Harms. Laatstgenoemden kopen "een stuk Lands groot 25 1/2 grasen onder het schatregister van Garmerwolde gelegen in een Heerdt Landts groot 60 Grasen onverscheiden, waarvan de Copers reeds 8 3/4 grasen zijn competerende, hebbende voorschrevene 60 grasen tot hun einden en swetten: Ten noorden het Provincie Landt, ten oosten de Heer van Feringa, ten zuiden de Heer Raadsheer J. de Valcke en ten westen het Provincie Landt. De prijs bedraagt 1760 Car. gl.

Op 9 Sept. 1794 zijn gecompareert Evert Klaassen woonagtig op TAKKENBORG onder Garmerwolde, mede caverende voor zijn huisvrouw Hindrikje Hindriks. Zij nemen dan op rente van Tjasse Jacobs, voormond, Alje Harms, sibbevoogd, Harmannus Wibbens, vreemde voogd, over de minderjarige kinderen van wijlen Reinder Jans en Swaantje Harms 700 Car. gl. tegen 3 gl. 15 st. rente van iedere hondert.

In 1811 nemen Klaas Everts en Aagtje Pieters te Garmerwolde op rente van Menne Jans en Jantje Everts 2000 gulden à 4 gulden van elke hondert.

In 1832 verkoopt Menne Jans Dijkema, koopman te Annen onder Anlo in Drenthe, aan Klaas Everts van Huis, landbouwer te Garmerwolde, de eigendom van een Boerenplaats onder Garmerwolde nr. 1, doende tot huur f 27,25. Koopprijs f 700,-.

Tenslotte verschijnen in 1857 voor Mr. Cornelis de Ranitz, notaris te Groningen: Hindrik Klaassens van Huis voor zijn zoon Klaas van Huis, zonder beroep te Wittewierum, zijnde dienstplichtig, en de zich als "Plaatsvervanger" aanbiedende Antonius Carolus Zandkuil. Zandkuil zal de dienst voor de jonge van Huis waarnemen en ontvangt daarvoor f 200,-, doende vanaf de dag der indiensttreding tot het einde van de diensttijd 4 % rente per jaar.

De schematische uitwerking der familieverhoudingen volgt hiernaast.

- o -

REDACTIEMEDELINGEN

De redactie van "Gruoninga" deelt haar lezers mede, dat het juni-nummer bestaat uit 4, in plaats van de gebruikelijke 8, bladzijden. Aan het nummer is echter toegevoegd een bijlage van de hand van de Heer P.J. Ritsema te Scheveningen, handelende over vondsten in de rechterlijke archieven van het Groote en Kleine Reedschap. De Heer Ritsema zij ook vanaf deze plaats hartelijk dank voor zijn inzending gebracht.

De redactie stelt zich voor in de zomermaanden een gecombineerd nummer juli-augustus uit te geven. Copie wordt gaarne ingewacht, bij voorkeur voor 1 juli, op het adres: Eyssoniusstraat 15, Groningen.

1683	Luitjen Jans x Anneke Harms		
1722	Harm Luitjens x N.N.		
	Swaantje Harms x Reinder Jans beide ovl. voor 1794	Etje Harrems x Egbert Hofste(e)	Alje Harms genoemd als sibbevoogd
			Geertje Harms x Klaas Everts
1794	Menje Reinders x Roelf E. Harkema te Westeremden		Evert Claassen x Hindrikje Hindriks op Takkenborg
1811		Jantje Everts x	Claas Everts van Huis x
1832		Menne Jans (Dijkema) te Annen (Anlo)	Aagtje Pieters te Garmerwolde
1857			Hindrik Kl. van Huis te Wittewierum x N.N.
	Roelf van Huis oud-voorzitter van het waterschap "Fivelingo", had patent voor veearts	Evert van Huis	Trientje van Huis Klaas H. van Huis te Wittewierum, la- ter te Westeremden.

- o -

BESTUURSMEEDEDELINGEN

De besturen van de afdelingen "Groningen en Noord-Drenthe" en "Winschoten" maken bekend, dat zij op de laatstgehouden vergaderingen der afdelingen hebben voorgesteld over te gaan tot het uitwisselen van één der bestuursplaatsen teneinde een zo groot mogelijke samenwerking tussen de beide afdelingen te verkrijgen. De voorstellen werden door beide vergaderingen unaniem aangenomen, waarop als lid van het bestuur der afdeling "Groningen en Noord-Drenthe" zitting heeft genomen de Heer Ir Th.P.E. de Klerck, waardoor tevens de vacature, ontstaan door het bedanken van de Heer J.W.F. baron van Wassenaar, wederom is vervuld. Het secretariaat dezer afdeling blijft berusten bij de Heer G.A. Brongers, Toornwerd 97, Middelstum.

Als leden van het bestuur van de afdeling "Winschoten" hebben bedankt de Heren K.C. Kamminga en Wal. Beiden zij hier dank gebracht voor de diensten, aan de N.G.V. bewezen. De opengevallen plaatsen zijn ingenomen door de Heren Dr A.F. Mellink en Drs O.D.J. Roemeling, laatstgenoemde als vertegenwoordiger van de afdeling "Groningen en Noord-Drenthe". Tot nader aankondiging biljft het adres van het secretariaat der afdeling "Winschoten" gevestigd op het adres: van Kinsbergenlaan 44, te Winschoten, ten name van de Heer de Klerck.

Wat moeten we hierachter invullen? Verlies, herhaling, verduistering? De heer Roemeling wil alle drie gebruiken en onderscheidt drie situaties:

A. Verwantschap der ouders	- herhaling
Ba. Onwettige geboorte (vader bekend)	- verduistering
Bb. Idem (vader onbekend)	- verlies

Ik vraag mij af, of het aanbeveling verdient zo ver te gaan onderscheiden. Het spraakgebruik wordt er zo ingewikkeld door. Ik zou niet verder willen gaan dan de onderscheiding A en B. Die is zinvol. De beide gevallen onder B kunnen door kwartierverduistering worden getypeerd. Ik heb deze aanduiding ontleend aan het spraakgebruik van "maansverduistering". De maan is er wel, maar je ziet hem niet. Nu kan men onderscheiden tussen een totale en een gedeeltelijke maansverduistering. Zo is het nu ook in de beide gevallen, wanneer de vader onbekend is; een gedeeltelijke, wanneer deze wel bekend is. Evenals bij de maan valt hier echter een schaduw over. Zo kom ik tot de volgende onderscheiding:

A. Bij verwantschap der ouders	Herhaling
Ba. Bij onwettige geboorte (vader bekend)	Verduistering (gedeeltelijk)
Bb. Idem (vader onbekend)	Idem (totaal)

I. Hamming.

De discussie spitst zich momenteel, naar ons gevoel, toe op het punt van de te gebruiken termen in geval van onwettige geboorte. Ten aanzien van de term "kwartierherhaling" blijkt dus wel overeenstemming te bestaan. Hoewel wij de vergelijking met de maansverduisteringen zeer fraai gevonden achten, zien wij niet zonder meer in, dat het gebruik van drie verschillende termen voor drie situaties voor het spraakgebruik onoverkomelijke bezwaren zou opleveren. Men vergelijk bijvoorbeeld de terminologie, in de heraldiek toegepast. Ook deze is niet altijd duidelijk; voor zeer veel op elkaar gelijkende figuren worden toch afzonderlijke termen gebruikt. Past men hier de terminologie consequent toe, dan zijn vergissingen ten ene male uitgesloten.

Dit ook was ons oogmerk bij het onderscheiden van bovengenoemde situaties. Stelden wij daarvoor drie verschillende begrippen voor, ook Ds Hamming noemt drie termen, zij het dat twee daarvan terug te voeren zijn tot een grondvorm, te weten: verduistering. Zou nu niet de kans bestaan, dat bij een iets slordig gebruik dezer twee termen (namelijk door het weglaten van de bijvoegingen "totaal" en "gedeeltelijk", onduidelijkheden ontstaan? De kans hierop lijkt ons bij de door Ds Hamming voorgestelde termen iets groter dan bij de door ons gesuggereerde.

De tot dusverre gevoerde discussie heeft echter, tot onze vreugde, aangetoond, dat ook Ds Hamming geporteerd is van een zuiverder gebruik van de "genealogische taal". Ook hij onderscheidt de door ons genoemde drie gevallen (ondanks zijn twijfel, of het aanbeveling verdient de onderscheiding zo ver door te voeren, een twijfel, die hij in het overige van zijn artikel zelf wegneemt). Alleen over de toe te passen termen bestaat nog geen overeenstemming. Mocht ook buiten de huidige discussiegroep iemand voorstellen in deze richting hebben, dan zullen wij deze gaarne vernemen.

O.D.J. Roemeling.

SNIPPERS VAN MIJN SCHRIJFTAFEL

door

P.J. Ritsema

Tussen de acten van het Groote en Kleine Reedschap waaronder Zoutkamp destijds ressorteerde, vond ik verschillende betrekking hebbende op schipbreuken en strandingen etc. waarvan de kennisneming, gezien de daarin voorkomende namen en plaatsen van herkomst, voor meerdere leden belangrijk kan zijn. Behoudens de eerste en oudste die ik onverkort heb overgenomen, bied ik onze leden de andere acten in verkorte vorm hieronder aan als bijlage bij "Gruoninga".

Op Heeden den 7 December 1775 hebben sekere Schippers met namen Hendrik Christiaans ruim 30 jaren en Derk Derks in 't 24ste jaar volgens verklaringe oud en beijde te Hoekzijl in Jeverland woonagtig voor mij Rigter van 't Groote en Kleijne Reedschap onder eede verklaart dat sij te samen hadden bevaren seker Tjalkschip hun met hun tweën in eigendom toebehorende, dat sij beijde daar meede den 9 November jongsleden sonder over 't schip eenige versekeringe genomen te hebben geseijlt waren van Amsterdam na aldaar van veele diverse coopliden voor een menigte coopliden in Jeverland veele differente soorten van stukgoederen te hebben ingescheept, waarmede sij sonder eenige aanmerkelijke fataliteijten ondergaan te hebben op de 14 Nov. waren gekomen onder Oostumhorn tegen den avond, alwaar toen ten anker gegaan zijnde, hadde een stormwind uit den Noord noord westen van tijd tot tijd heviger wordende soo sterk toegenomen, dat sij hun geprepareert om een tweede anker uit te brengen, onderwijl het uitstaande ankertouw brekende, waren sij wegens de Duisterheid, Stormwind en overlopende zeeën buiten staat geweest dit tweede anker uit te krijgen en waaren daarna gesmeten met hun schip tegens het paalwerk ten Westen van de Zoutkamp waar bij langs stotende waren sij lek geworden en nogtans buiten staat om van 't schip af te komen veel min om iets daarvan in Veijligheit te krijgen hijr na verscheijden Zoltkamper schippers siende staan op 't hoeft aldaar, soo hadden sij deselve een touw toegeworpen, 't welk tot twee keeren tow gebroken was waardoor verder voortdrijvende, soo waren sij met hun boegspriet vast geraakt in een Heij, die op 't eijnde van 't hoeft stond. Hierdoor was Hindrik Christiaans met Derk Derks en drie passagiers door de Zoutkamper schippers van 't schip geborgen, welke sij in de armen waren gevallen op de tempoes als het Schip naar het hoeft slengerende, daar tegen aanstiet terwijl plus minus 3 voeten water in 't schip was gedrongen. Ook was toen hun schip door de Zoutkamper schippers aan 't hoeft vastgemaakt, maar doordien die er niet teregt konden bijkomen om 't schip wegens het water genoegzaam vast te binden en anderdeels sich op 't hoeft dat onder liep niet langer betrouwden, was het schip weder los geraakt en vervolgens in stukken gestoten waardoor de voornaamste goederen er waren uitgespoelt en vele daarvan onder Oldehove aangekomen, egter was op den 16 November het Wrakschip door de Zoutkamper schippers uit het vaarwater opgehaalt en in hun haven binnen gesleept. Nog verklaren Hindrik Christiaans en Derk Derks dat sij alle connossementen met hun journaalboek in dit droevig voorval door stroom, stormwind en de woede der golven verloren hadden.

30-11 1779. Pieter Egberts, van de Pekel, schipper, Jan Willems, stuurman en de kok Gosse Nicolaas, allen van het tjalkschip "De Jonge Regt door Zee", verklaren op 30-10 van Rotterdam te zijn vertrokken voor een reis naar Bergen in Noorwegen en dat zij op 4-11 het Friese gat zijn binnengelopen en thans op stroom te Zoutkamp liggen met zware averij.

13-12-1779. Derk Tomas, schipper van Emden, voerende het tjalkschip "De Jonge Anna", alsmede de stuurman Harm Berents verklaren met hun schip op 28-11 van Amsterdam te zijn vertrokken met bestemming Hamburg en na in het Friese gat zware averij te hebben opgelopen op de 4e onder Oostmahorn van de ankers te zijn geslagen en op de kwelders van Allert Lammerts (Vierhuizen) te zijn gestrand.

14-7-1780. Pieter Geerts Huisjemaker, voerende het smakschip "De Jonge Jan van Delden", thans liggende op stroom even buiten de Zoutkamp verklaart dat hij de 3e juni uit Bordeaux is vertrokken voor een reis naar Rostock, de 17e dier maand naar zee was vertrokken en op de 25e door een kaper voerende een Amerikaanse vlag was aangehouden, dat overgekomen kapers zijn volk hadden mishandeld en de luiken hadden opengebroken en pruimen als andere goederen hadden weggeroofd, dat de kaper hem weer had laten gaan waarna hij verder zeilende op de 1e juli op 49 graden 35 minuten noorderbreedte weer door een kaper was aangevallen die een kogel voor zijn schip langsgeschoten had en hem praaide om zijn boot af te zetten, dat deze boot bij het uitzetten door de holle zee was stukgeslagen en dat hij tot behoud van schip en levens de boot had moeten kappen; dat hij vervolgens verder was gezeild tot 52 graden 55 minuten waar de storm was toegenomen en het ijzerwerk van een der zwaarden was gebroken; dat zijn volk bij hem was gekomen en gezegd had dat ze zonder boot en zwaard niet verder wilden en dat hij daarom besloten had het Friesche gat binnen te zeilen temeer daar het roer ook niet goed werkte. De acte mede ondertekend door:
Harm Hindriks Spel, varende voor stuurman,
Jan Berends Mugge, varende voor kok en
Gerlof Sijgers, varende voor bootsman.

17-10-1780. Albert Jurjens van 't Nieuwe Veen in Oostfriesland, voerende het schip genaamd "De drie gebroeders", met hetzelfde thans liggende aan het hoofd te Zoutkamp, verklaart dat hij op 7-10-1780 van Glückstad aan de Elbe was vertrokken voor een reis naar Amsterdam, dat hij de 15e onder Schiermonnikoog een lek in het schip had ontdekt, dat de schipper Freerk Hendriks Lucht, die daar ook voer, een knecht had afgestaan om mede de pompen te bedienen, dat echter het lekken steeds erger werd waarna hij twee daar varende Jeverlieden bereid had gevonden zijn schip tussen de hunne te nemen waarna zij hem op het Wierumer Wad aan de grond hadden gezet, dat hij het lek voorlopig had gedicht en de 16e naar Zoutkamp was opgezeild om daar te calefateren. Getuigen: de stuurman Karsjen Everts, de Jeverlui Teet Pijper, Jurjen Prenger, Ties Plaas, Pauwel Pijper en nog eene Teet Pijper.

27-10-1780. De kapitein Willem Bruntneel, bevelhebber over de brigantijn "De Elisabeth" van Amsterdam, komende van St. Eustatius varende naar Amsterdam, verklaart dat hij op 3-8-1780 van St. Eustatius is vertrokken, dat hij tot de 17e dier maand goed weer heeft gehad doch toen door de storm te zijn overvallen waardoor het grootzeil en het grootstagzeil waren stukgeslagen, dat hij de 29e dito voor het Tesselsegat varende geen loods had kunnen krijgen waarna hij in overleg met de stuurman

Daniel Bagge van de wal was afgehouden; dat door de storm de boot op het dek was stukgeslagen en de boegspriet gebroken, dat hij op 54 graden Noorderbreedte door een Engelse kaper was gepraaid, die, aan boord gekomen, hem weer liet gaan waarna hij onder de Engelse overstag was gegaan en nabij Ameland vissers had ontmoet waarvan Willem Engberts van de Zoltkamp hem het Friese gat had binnengeloodst en naar Zoutkamp had gebracht.

26-4-1781. Ite Riem, van Elsvleet in 't Oldenburgse, voerende het schip "De vrouw Maria", liggende aan het hoofd te Zoutkamp, verklaart op 7-4-1781 van Amsterdam te zijn vertrokken voor een reis naar Bremen, dat hij de 9e voor Workum was gekomen en de 10e het Abt had bereikt, dat hij op de gronden onder Terschelling lek was gestoten, dat hij aldaar hulp had gekregen van de schipper Frans Hindrix van Groningen die een deel van de last had overgenomen, waarna hij de 25e met veel moeite Zoutkamp had bereikt.

18-1-1782. Jan Hindriks Maier, van Elsvleet in 't Oldenburgse, voerende het schip "De 3 Gebroeders", liggende in de haven te Zoutkamp, verklaart in november 1781 van Amsterdam te zijn vertrokken voor een reis naar Bremen, dat hij op 4-12 het Wierumer Wad bereikte waar hij door de lage waterstand niet verder kon; dat in de volgende dagen het ijs over het schip was heengeschoven en veel schade had aangebracht; dat hij door een smid en een timmerman van Wierum de schade voorlopig had laten herstellen en dat hij tenslotte met veel moeite op 18-12-1781 Zoutkamp had bereikt. Getuige: de stuurman Harm Meijer.

18-11-1782. Heinck Alberts de Boer, van Dorummerzijl in Oostfriesland, voerende het smakschip "De 4 gebroeders", thans liggende in de haven van Zoutkamp, verklaart dat hij de 29-10 vertrokken is van Droback in Noorwegen voor een reis naar Edam, dat hij door de storm op de 4e onder Schiermonnikoog touwen heeft moeten kappen, dat hij daarna in het Friese gat op een zandbank genaamd "Het roode hoofd" grond had geraakt en lek was gestoten; dat Zoutkamper vissers hem hadden gepraaid en hem voor 800 gulden Hollands hadden willen binnen brengen; dat hij voor dat bedrag was geaccordeerd en dat hij thans bezig is het schip te herstellen. Getuigen: Wilke Derks, stuurman en Remmert Harms, matroos.

6-5-1784. Wijcher Pieters, van Sappemeer, voerende het schip "De twee gebroeders", verklaart op 19 april van Hamburg te zijn vertrokken voor een reis naar Zaandam; dat hij de 2e mei onder Schiermonnikoog door de storm was overvallen en het Friese gat was binnen gedreven waarna het schip was lekgestoten en gezonken. Met de scheepsboot had hij met de stuurman en de kleine jongen Zoutkamp weten te bereiken. Getuige de stuurman: Harm Meijer.

19-5-1784. Harm Jans van Veendam, voerende het tjalkschip "De vrouw Janna", liggende aan het hoofd te Zoutkamp, verklaart op 9 mei 85 vaten wijn te Groningen te hebben geladen en dat hij de 15e te Zoutkamp nog 65 vaten heeft ingeladen; dat het schip in de haven niet vlak op de grond heeft gezeten waardoor de sloetbalk is gescheurd, maar dat hij dit heeft weten te herstellen en dat hij de 20e weer zee wil kiezen. Getuigen: Hendrik Willems van Veendam, stuurman en Claas Jacobs van Groningen, sjouwer die bij de inlading aanwezig is geweest.

29-12-1785. Eijlert Jans van de Wildervank, tot dusverre voor stuurman hebbende gevaren op het tjalkschip genaamd "De jonge Derk", schipper Jacob Derks Pik van Veendam, verklaart dat zij de 12e voor Caen in Onder Normandiën te Groningen zijn bevracht door de heren Sijpkens & co., dat zij de 17e onder Zoutkamp waren en de 18e onder Oostenhorn door een zware sneeuwjacht waren overvallen, waarna zij de 19e weer naar Zoutkamp waren opgezeild om schip en lading voor ondergang te behoeden en dat hij door een accident aan zijn linkerbeen thans genoodzaakt was de reis af te breken.

9-1-1786. Harm Coln, geboortig van Uiterzen omstreeks Hamburg, oud 27 jaren, stuurman en Nicolaas Jans, geboren van Veendam, oud 25 jaren, kok en Gerrit Sibbes, geboortig bij Sneek in Vriesland, oud 29 jaren, matroos, allen van het smakschip "De vijf gebroeders" bij de schipper Geert Tjaarks van Accumerzijl in Oostfriesland, verklaren dat zij op 30-10-1785 rogge en weijt hebben geladen in Coningsbergen met bestemming Groningen en dat zij vanaf de 22e te Zoutkamp liggen, reden waarom de schipper hun heeft ontslagen.

28-4-1786. Hendrik Harms van Veendam, varende als stuurman op de tjalk "De jonge Jurriaan", schipper Jelte Hendriks mede van Veendam verklaart dat zij op de 22e te Hamburg zijn bevracht door de bevrachters Baltus Jacobs Zn voor een reis naar Zaandam, dat zij de 25e door dikke mist nabij Schiermonnikoog zijn overvallen; dat zij de 27e in het Friese gat zijn lek gestoten waarna het schip door een Zoutkamper snik het zeegat is binnengeloodst en naar Zoutkamp is gebracht voor reparatie.

28-4-1787. Jurjen Jans geboortig van Sappemeer, oud 23 jaren, stuurman, Tjark Gerrits, geboortig van 't eiland Schiermonnikoog, oud 20 jaren, kok, varende op 't tjalkschip "De vrouw Frouwke" met haver en garst door de heer Hendrik Kuiper afgezonden uit Altena en met 3 last brandewijn door de heer Johan Coster uit Glückstadt verzonden, verklaren de 17e nabij het eiland Borkum door de storm te zijn overvallen en daardoor schade aan de boegspriet hebben bekomen; dat zij op de 21e het Friese gat zijn binnengelopen en thans te Zoutkamp liggen om de schade te herstellen.

- - -